

TRADICINIŲ IR
NETRADICINIŲ
RELIGINIŲ BENDRIJŲ
BEI JUDĖJIMŲ GIDAS
VILNIUJE

TRADICINIŲ IR NETRADICINIŲ RELIGINIŲ BENDRIJŲ BEI JUDĖJIMŲ GIDAS VILNIUJE

Sudarė psktn. kandidatė į vyr. skaites

Gabrielė Taujanskaitė

Jorės vyr. skaučių draugovė

2018 metai

Vilnius

PRATARMĖ (1)

Šis leidinys gimė iš ilgamečio mano pomėgio domėtis įvairiomis religijomis ir religiniais judėjimais bei vaikams ir vadovams mano aplinkoje kylančių klausimų ir jų susidomėjimo.

Robert Baden - Powell įkūrė skautų judėjimą kaip jaunimo organizaciją, nepriklausančią nuo vieno tikėjimo ar religijos, tačiau vis tiek manė, kad dvasingumas ir tikėjimas yra didžiulė galia jaunimo vystymuisi.

Kasmet draugovės gretas papildė ne vien tradicinių konfesijų skautai, tad vadovui yra svarbu išmanyti skauto pažiūras, nes kai kurios tradicijos itin skiriasi nuo mums įprastų.

Religija skautuose yra vienas iš skautiško metodo aspektų, kuris visuomet buvo skirtingai praktikuojamas ir interpretuojamas.

Lietuvos Skautijos įstatuose religija yra tiek Lietuvos Skautijos apibūdinime, tiek Lietuvos Skautijos tiksluose, tiek Lietuvos Skautijos principuose, tiek Lietuvos Skautijos uždaviniuose.

Atsižvelgiant į skautišką idėją, kuri atsispindi per skautiškus priesaikus, svarbu ugdyti skautų žingeidumą ir toleranciją artimui bei leisti laisvai praktikuoti savo tikėjimą skautiškoje aplinkoje.

PRATARMĖ (2)

Šis leidinys skirtas skautų amžiaus grupės vadovams, tačiau kūrybingas, smalsus ir sumanus vadovas šį leidinį galės pritaikyti ir kitoms amžiaus grupėms.

Šiuo leidiniu siekiu praturtinti jūsų žinias bei atskleisti aplinkos žavesį, kurį, mes grįžę iš miškų dažnai savo kasdienybėje esame linkę praleisti pro akis.

Tikiuosi, kad šio leidinio pagalba pajvairinsite vedamų sueigų veiklas. Leidinyje yra pateiktos idėjos sueigoms bei įvairi pagalbinių informacinių medžiaga norint sukurti sueigų ciklą.

Tikiuosi, kad šio leidinio pagalba apkeliausite Vilnių ar kitą kraštą. Leidinyje yra pateiktas orientacinio iššūkio Vilniuje modelis bei pagalbinių medžiaga sieklant suorganizuoti orientacinį savo krašte.

TURINYS

PRATARMĖ	3 - 4
IDĖJOS SUEIGOMS:	6 - 7
KRIKŠČIONIŠKI SIMBOLIAI	8 - 12
KARAIMŲ IR MUSULMONŲ PANAŠUMAI IR SKIRTUMAI	13 - 17
SENTIKIAI IR JŲ SANTYKIAI LIETUVOJE	18 - 20
RĖDOS RATAS	21 - 23
ORIENTACINIS IŠŠŪKIS VILNIUJE.	24 - 33
ORIENTACINIS IŠŠŪKIS KITUOSE KRAŠTUOSE	34 - 42
LIETUVOS RESPUBLIKOS RELIGINIŲ BENDRUOMENIŲ IR BENDRIJŲ INFORMACINĖ SUVESTINĖ	43 - 71
PRIEDAI:	72
MEDŽIAGA VADOVŲ PAMAŠTYMAMS	73
B.P. MINTYS APIE RELIGIJĄ	74 - 75
WOSM INDIKACIJOS APIE RELIGINĮ UGDYMĄ BEI TOLERANCIJĄ	76
LIETUVOS SKAUTIJOS ĮSTATŲ IŠTRAUKOS APIE RELIGIJĄ	77
LIETUVOS RESPUBLIKOS RELIGINIŲ BENDRUOMENIŲ IR BENDRIJŲ Į STATYMO STRAIPSNIŲ IŠTRAUKOS.	78
INFORMACIJOS ŠALTINIAI APIE TOTORIUS IR KARAIMUS	79
INFORMACIJOS ŠALTINIAI APIE RĖDOS RATĄ	80
KONTAKTINĖ INFORMACIJA	81
ŠALTINIAI	83

IDĖJOS JŪSŲ

(Nuotrauka iš asmeninio archyvo)

SUEIGOMS

Šiame skyrelyje yra pristatomos idėjos jūsų skilties ar draugovės sueigoms bei skirtingi sueigų modeliai.

Naudojantis šiais modeliais galite praveisti sueigą apie bet kurį religinį judėjimą ir sužinoti svarbiausius dalykus.

Šias idėjas galite iškart naudoti įvadinėms sueigoms prieš orientacinį žygį.

Šios idėjos gali įkvėpti kuriant savąjį sueigų ciklą. Naudojantis šiomis idėjomis atrasite naujovių apie Vilniaus, ir ne tik, tradicinių ir netradicinių religinių bendrijas bei judėjimus.

PIRMA SUEIGA

KRIKŠČIONYBĖS SIMBOLIAI

- Sueigos trukmė: 1 val
- Tinka įvairiam skaičiui skautų
- Tikslas susipažinti su krikščionybės simboliais

SUEIGAI REIKĖS:

- Skautiško metraščio
- Spalvinimo priemonių
- Kompiuterio

PASIRUOŠIMAS VADOVUI:

Išsianalizuoti simbolių sąrašą su aprašais (ž. p. 10 ir 11)

SUEIGOS PLANAS:

- Sueigos rikiuotė
- Pasiruošimas
- Vadovas pasidomi skautų nuotaikomis, pristato veiklą
- Žaidimas apšilimui (ž. p. 9)
- Pagrindinė veikla
- Refleksija
- Darbo vietos susitvarkymas

PASIRUOŠIMAS:

- Darbo vietos pasiruošimas;
- Arbata, kakava bei skanėstai.

ŽAIDIMAS APŠILIMUI:

"SUSIPYNĖ RANKOS"

- Vaikai sustoja ratu.
- Jie užsimerkia ir ištiesia į priekį rankas.
- Tada visi vaikai eina į rato vidurį ir užsimerkę ima kiemo nors ranką.
- Kai vaikams leidžiama atsimerkti, jų rankos būna susipynusios.
- Vaikai turi išpainioti pynę, nepaleisdami rankų.

TOLIMESNĖ EIGA:

Kol vadovas pasakoja apie simbolius skautas turėtų juos pavaizduoti bei pasirašyti jam pačiam svarbiausią ir įdomiausią informaciją metraštyje.

Šv. Antano

Šv. Andriaus

Patriarchalinis

Lotyniškasis

Švento Petro

Šv. Tomo

Marijos

Popiežiaus

Keltų

Kenterberio

Kalvarijos

Jeruzalės

Maltos

Graikijos

Rusų stačiatikių

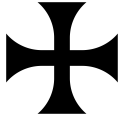
Lotyniškas kryžius

Dažniausiai sutinkamas krikščionybės simbolis. Kryžiaus simbolis reiškia nukryžiovimą, nuodėmių atleidimą ir Jėzaus Kristaus kančias už žmones.

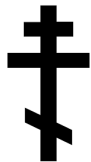
Graikų stačiatikių kryžius

Daugiausia naudotas Rytų ortodoksų ir ankstyvųjų krikščionių, dar vadinamas crux immissa quadrata. Visos atkarpos lygios, atitinka pliuso ženklą.

Rusų stačiatikių kryžius

Aštuonšonis, pridėdamos dvi linijos – viršutinė, vaizduojanti nuosprendžio lentelę (INRI/INBI), apatinė, vaizduojanti kojų laikiklį. Pasviras kojų laikiklis yra nuoroda į tai, jog prieš mirtį vienas iš kartu su Kristumi nukryžiuotų plėšikų atgailavo.

Patriarcho kryžius

Bizantietiškos kilmės kryžius, sutinkamas ir Lietuvos herbe. Rusų stačiatikių kryžius yra šio kryžiaus variacija.

Koptų kryžius

Dvylika galų simbolizuoja 12 Apaštalų, keturios pagrindinės dalys simbolizuoja 4 Evangelistus.

JHS arba IHS

Vakaruose naudojamos Kristaus monogramos (kristogramos). Kilę iš graikiškai rašomos Jėzaus vardo santrumpos (iota = i + eta = h + sigma = s). Rytuose naudojama santrumpa IC XC, JHS ir IHS taip pat interpretuojamos ir pagal lotyniškąjį tekstą: Iesus Hominem Salvator (liet. Jėzus žmonių išganytojas) arba In hoc signo (liet. Su šiuo ženklu).

Žuvis (Ictus, Ichthys)

Vienas ankstyviausių Kristaus simbolių. Graikų kalboje žodžio žuvis raidės atitinka žodžių Jėzus Kristus, Dievo sūnus, Išganytojas pirmąsias raides.

Labarum

Ankstyvosios krikščionybės simbolis. Monogramą sudaro dvi graikų abėcėlės raidės, žyminčios graikiško Kristaus vardo pradžią: Χ ir Ρ.

Avinėlis

Vakarų krikščionybei būdingas Kristaus vaizdavimas. Naujajame Testamente Kristus dažnai vadinamas Avinėliu, o jo sekėjai – avelėmis. Avinėlis – nekalta ir nebyli auka, Eucharistijos simbolis. Tai švelnumo, gerumo ir tyrumo simbolis. Rytų krikščionybėje kanonas uždrausta Kristų grafiškai vaizduoti kaip avelę, ikonografijoje jis vaizduojamas tik kaip žmogus.

REFLEKSIJA

- Ką išmoko?
- Ką suprato?
- Kaip pasisekė atvaizduoti ženklus?
- Kas nepavyko?
- Kurį ženklą buvo atvaizduoti sunkiausia?
- Ar po sueigos sugebės atpažinti šiuos ženklus bažnyčiose ar gatvėje?
- Ar galės apie juos papasakoti aplinkiniams?

ANTRA SUEIGA

KARAIMŲ IR MUSULMONŲ PANAŠUMAI BEI SKIRTUMAI

- Sueigos trukmė: 2 val
- Tinka įvairiam skaičiui skautų
- Tikslas atrasti karaimų ir totorių (musulmonų) skirtumus

SUEIGAI REIKĖS:

Virtuvėlės su rakandais priklausomai nuo patiekalo pasirinkimo arba norint pasigaminti abu:

Tradiciniai kibinai: 1 kg mėsos (geriausia yra sprandinė), apie 1 kg miltų, 5 svogūnų, 5 kiaušinių, 450 kg margarino arba sviesto, 200 g grietinės, druskos, pipirų ir kt. prieskonių.

Baursak: Reikės: pusės litro pieno, stiklinės vandens, 100 gramų margarino, 2–3 valgomųjų šaukštų grietinės, 1–2 šaukštų aliejaus, pakelio mielių, pusės stiklinės cukraus, šaukštelio druskos, miltų.

PASIRUOŠIMAS VADOVUI:

Kadangi karaimų ir musulmonų bendruomenės yra labai dažnai maišomos tarpusavyje, svarbu vaikams pateikti svarbiausius tarpusavio skirtumus ir panašumus. Vadovui skirtą teorinę medžiagą galima rasti leidinio gale (žr. p. 48, 52,79)

SUEIGOS PLANAS:

- Sueigos rikiuotė
- Pasiruošimas
- Vadovas pasidomi skautų nuotaikomis, pristato veiklą
- Žaidimas apšilimui (ž. p. 14)
- Pagrindinė veikla
- Refleksija
- Darbo vietos susitvarkymas

ŽAIDIMAS APŠILIMUI:

"ŠIANDIEN SAULĖ ŠVIEČIA..."

- Ratu sustatomos kėdės.
- Jų turi būti viena mažiau nei dalyvių.
- Visi susėda.
- Likęs be kėdės vaikas pradeda žaidimą – pasako: Šiandien saulė šviečia...
 - mėlynakiams, dėvintiems kelnes, avintiems juodus batus ir pan.
- Paminėtieji atsistoja ir, pvz.: stengiasi kuo greičiau persėsti ant kitos kėdės.
- Pradėjęs žaidimą vaikas taip pat turi stengtis atsisėsti.
- Likęs stovėti sako kitą požymį.
- Bendresnius požymius turėtų keisti asmeniškėsni,
 - pvz.: Šiandien saulė šviečia turintiems brolių ar seserų, ..., auginantiems namuose gyvūną ir t.t.

TOLIMESNĖ EIGA:

Skautai pasiruošia gaminimo vietą, yra pasiskirstoma darbais.

Gamybos metu vadovas bando perteikti perskaitytą informaciją, pagal vaikų žingeidumo lygį (ž. p. 48, 52,79)

karaimų
kenesė

REFLEKSIJA:

- Ką išmoko?
- Ką suprato?
- Kaip sekėsi darbų pasiskirstymas?
- Kaip sekėsi gamyba?
- Kas nepavyko?
- Ar po sueigos sugebės atskirti totorius nuo karaimų?
- Kas buvo įdomiausia?
- Ar atpažins jų simbolius bei maldos namus?

totorių
mečetė

GAMINKIME TRADICINIUS KARAIMŲ KIBINUS, KAD INFORMACIJA BŪTŲ ĮSISAVINTA NE TUŠČIU SKRANDŽIU

- Pirmiausia reikia sumaišyti kiaušinį su grietine.
 - Geriausia yra naudoti plakiklį, kadangi tokiu atveju galima kur kas paprasčiau paruošti reikiamą masę gaminimui.
- Kuomet plakinyš paruoštas – reikia supilti margariną ir miltus.
 - Pilant miltus reikia nuolatos maišyti, kad būtų galima gauti vientisą masę.
 - Svarbiausia, kad neliktų jokių gumuliukų.
- Šią tešlą rekomenduojama dėti į šaldytuvą ir palaikyti kuo ilgiau.
 - Jeigu galite, kelias valandas arba net visą naktį. Tuo tarpu reikia pasiruošti kibinų įdarą.
- Kuo smulkiau supjaustykite arba sumalkite svogūnus ir juos sumaišykite su mėsa.
 - Maišykite irgi tol, kol gausite vientisą masę ir svogūnai tikrai nepradės kristi.
 - Tuo pačiu į mėsą sudėkite prieskonius pagal skonį:

- druska, pipirai ir kt.
- Kuomet tešla bus paruošta – paimkite nedidelį gabaliuką ir suvyniokite rutuliuką.
 - Tuomet iškočiokite, kol gausite apvalų blynėlį.
- Į jį dėkite mėsos masę ir gražiai užlankstykite.
- Žiūrėkite, kad neliktų jokių tarpelių.
- Galiausiai lieka kepimas – 200 laipsnių temperatūroje kažkur 30 minučių.
- Žinoma, žiūrėkite į pačius kibinus, kaip jie atrodo.
- Paragaukite, kad įsitikintumėte, kad tiek tešla, tiek mėsa iškepė.

GAMINKIME BAURSAK, KAD INFORMACIJA BŪTŲ ĮSISAVINTA NE TUŠČIU SKRANDŽIU

BAURSAK - TOTORIŠKOS SPURGYTĖS

- Į pašildytą ir su vandeniu sumaišytą pieną:
 - supilkite ištirpintą margariną,
 - įdėkite grietinės,
 - aliejaus,
 - cukraus,
 - druskos.
- viską gerai išmaišę po truputį berdami miltus užmaišykite minkštą tešlą
 - tešla jokia būdu neturi būti kieta.
- Leiskite tešlai vieną kartą pakilti,
- Po to iškočiokite tešlą, kad išeitų 1–1,5 centimetro storio paplotėlis.
- Tešlos paplotėlį supjaustę nedideliais kubeliais, rombais ar padarę apskritus rutuliukus virkite įkaitintame aliejuje.
- Skanaus!

TREČIA SUEIGA

SENTIKIAI IR JŲ SANTYKIAI LIETUVOJE

- Sueigos trukmė 1 val
- Tinka įvairiam skaičiui skautų
- Tikslas pažinti sentikių bendruomenę per vyraujančius stereotipus bei juos paneigti.

SUEIGAI REIKĖS:

- Kompiuterio;
- Projektoriaus.
- Priemonės žaidimui:
 - Flomasteriai, seni žurnalai, klėjai, žirklės, dideli popieriaus lapai ar lenta, prie kurios galima pritvirtinti koliažus.
- Lentos rašymui/ didelio kartono.

PASIRUOŠIMAS VADOVUI:

Parsisiųsti video arba turėti veikiančią internetą.

[Stereotipai Sentikiai Laida](https://youtu.be/jYDaDKMTq_Q)

https://youtu.be/jYDaDKMTq_Q

SUEIGOS PLANAS:

- Sueigos rikiuotė
- Pasiruošimas
- Vadovas pasidomi skautų nuotakomis, pristato veiklą
- Žaidimas apšilimui (ž. p. 19)
- Pagrindinė veikla
- Refleksija
- Darbo vietos susitvarkymas

PASIRUOŠIMAS:

Pasiruošti techniką filmo projekcijai.

ŽAIDIMAS APŠILIMUI:

"GERŲ SAVYBIŲ PAVEIKSLAS"

- Eiga:
 - Vaikams pasakoma, kad jiems suteikiama galimybė sukurti paveikslą, vaizduojantį kiekvieno grupės nario gerąsias savybes:
 - draugiškumą, linksmumą ir pan.
 - Išdalijus priemones, paprašoma iš žurnalų iškirpti paveikslėlius ar žodžius, kuriais galėtume apibūdinti grupės narius.
 - Kol atliekama ši užduotis, vadovas parengia vietą, kur tai bus eksponuojama.
- Aptarimas:
 - Kiekvienas papasakoja, kokias savybes ir kodėl suteikė kitiems.
 - Vaikai gauna dovanų jiems skirtus koliažus.

TOLIMESNĖ EIGA:

- Diskusija apie stereotipus akcentuojant sentikių bendruomenę
 - prieš filmą ar po pagal vadovo nuožiūrą.

DISKUSIJA:

KAS YRA STEREOTIPAS?

- Mokantis apie stereotipus lengviausia pradėti nuo paprastų ir mums visiems žinomų stereotipų.
- Ant lentos/kartono užrašykite žodžius rusas ir sentikis.
- Duokite kelias minutes laiko skautams parašyti bent po kelis žodžius (idėjas), kurie labiausiai jiems atspindi rusus ir sentikius.
- Kai skautai po vieną surašo savo idėjas, sugrupuokite juos į mažas grupėles ir paprašykite paruošti vieną bendrą grupelės sąrašą iš visų savo idėjų.
- Grupių idėjas užrašykite ant lentos. Kartu peržvelkite užrašytas idėjas ir užduokite klausimus apie jas.
 - Ar galėtų kurie nors iš apibūdinimų tikti tiek rusams tiek sentikiams? Ar sąžininga sakyti, kad visi rusai yra sentikiai, o visi sentikiai yra rusai?
- Diskutuodami apie šiuos teiginius remkitės ir gyvenimiškais pavyzdžiais: gal kurio skauto aplinkoje yra sentikių ar rusų.
- Dabar galite ant lentos užrašyti žodį stereotipas ir aptarti jo reikšmę.
 - Stereotipas - per daug supaprastintas, net iškreiptas žmonių grupės vaizdavimas ar

nuomonė apie žmones.

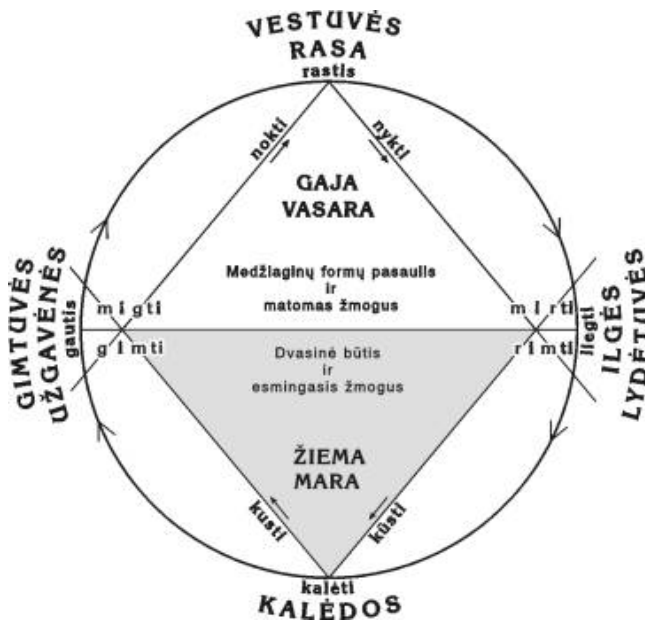
- Leiskite skautams dar kartą peržvelgti jų išsakytas idėjas apie rusus ir sentikius. Gal dabar jie atpažins kai kuriuos stereotipus?
- Veskite diskusiją taip, kad būtų suprasta, jog šios idėjos yra per daug bendros, kad būtų teisingos, padėkite skautams suprasti, kad yra neteisinga taip apibendrintai kalbėti ir mąstyti apie visus žmones.
- Galiausiai paprašykite, kad skautai, bendradarbiaudami grupelėse, prisimintų daugiau girdėtų stereotipų apie kitas religijas.
- Kol dirba grupėje jie turi užrašyti visus prisimintus stereotipus, o galiausiai išrinkti kelis jiems labiausiai įsimintinus, klaidingus, dažniausiai girdėtus. Tada skautai gali pristatyti savo išrinktus stereotipus, aptarkite, kodėl jie yra neteisingi.

REFLEKSIJA:

- Kaip jaučiasi po diskusijos?
- Kaip jaučiasi po filmo?
- Ką išmoko?
- Ką suprato?
- Ar dažnai vadovaujasi stereotipais? kodėl?

KETVIRTA SUEIGA RĖDOS RATAS

- Sueigos trukmė 45 min
- Tinka įvairiam skaičiui skautų
- Tikslas susipažinti su iki krikščionišku senųjų Lietuvos girių gyventojų gyvenimo ciklu ir šventėmis.

SUEIGAI REIKĖS:

- Skautiško metraščio
- Spalvinimo priemonių

PASIRUOŠIMAS VADOVUI:

informacija apie Rėdos ratą (ž. p. 80)

SUEIGOS PLANAS:

- Sueigos rikiuotė
- Pasiruošimas
- Vadovas pasidomi skautų nuotaikomis, pristato veiklą
- Žaidimas apšilimui (ž. p. 22.)
- Pagrindinė veikla
- Refleksija
- Darbo vietos susitvarkymas

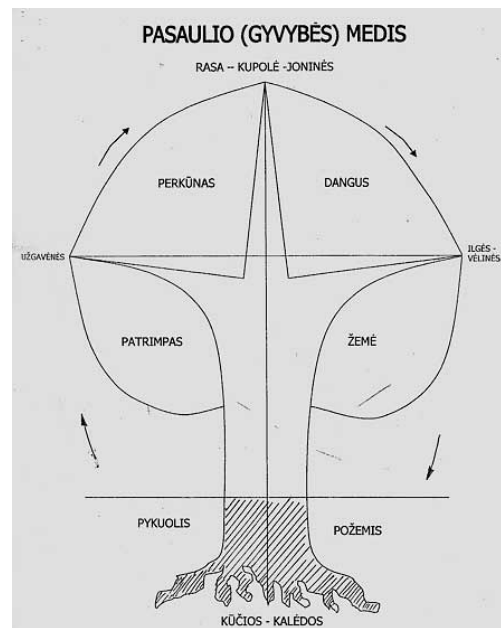
APŠILIMO ŽAIDIMAS:

"DIENA – NAKTIS"

- Tai žaidimas, kuriame žaidėjai susitinka žvilgsniais.
- Visi žaidėjai susėda ratu.
- Žaidimą veda vedantysis, kuris žaidėjams viso žaidimo metu praneša – „diena“ arba „naktis“.
- Kai vedantysis pasako „naktis“, visi žaidėjai užsimerkia bei užsidengia veidą delnais, kai pasako „diena“, žaidėjai atsimerkia ir nukreipia savo tiesų žvilgsnį tik į vieną žmogų.
- Akimirklai visi tarsi sustingsta, žvelgdami būtent į tą žmogų, kurį pasirinko.
- Šiuo atveju svarbi taisyklė – atsimerkus negalima sukinėti galvos, dairytis, ieškoti arba vengti akių kontakto su kitais žaidėjais.
- Žaidėjai, kurių žvilgsniai susitiko, palieka žaidimą ir išeina iš bendro rato.
- Visi kiti, kurių žvilgsniai nesusitiko, tęsia žaidimą toliau.
- Žaidėjų tikslas – kuo ilgiau išvengti susitikimo žvilgsniu su kitais žaidėjais.
- Žaidimas tęsiamas tol, kol išlieka tik du paskutiniai žaidėjai.

TOLIMESNĖ EIGA:

- Kartu su su vadovu padaromas kalendorius būklui arba mažas jo variantas skautiškuose metraščiuose:
 - Smagu būtų metu eigoje sekti bei paminėti šventes;
- Diskusijoje aptariamas gyvenimo ciklas ir švenčių prasmė.

ETNOGRAFINIAI MĖNESIŲ PAVADINIMAI:

- SAUSIS - Ragas, Siekis, Pusčius, Vilkų mėnuo
- VASARIS - Kovinis, Ragutis, Mažasis ragas, Pridėtinis
- KOVAS - Morčius, Karvelinis, Balandų, Balandinis
- BALANDIS - Žiedų, Sultekis, Velykų, Karvelinis
- GEGUŽĖ - Gegužinis, Sėtinis, Žiedžius, Sėmenis, Žiedų, Berželis, Sultekis
- BIRŽELIS - Sėjinis, Pūdimo, Kirmėšų, Visjavis, Jaunius, Šienpjovys, Sėmenis, Kirmėlių, Biržis, Mėšlinis
- LIEPA - Liepinis, Plaukjavis, Plūkis, Llepžiedis, Šienapjūtės, Kirmėlius
- RUGPJŪTIS - Degėsis, Pjūtis, Šilius, Pjūmonies, Paukštlėkis
- RUGSĖJIS - Paukštlėkis, Vėsulinis, Šilų, Rudeninis, Rudugys, Viržių, Rujos, Strazdinis, Sėjos, Veselinis, Vesulis.
- SPALIS - Vėlinis, Visagalis, Septintinis, Lapkristis, Spalinis
- LAPKRITIS - Vėlius, Lapkrėstis, Septintinis, Visagavis
- GRUODIS - Sausinis, Vilkinis, Vilkų, Siekis, Kalėdų

The background of the image is a detailed, light-colored line drawing of a city map, specifically Vilnius, Lithuania. The map shows a dense network of streets, buildings, and parks, with the city's characteristic organic layout and the winding paths of the Neris and Vilnia rivers. The map is rendered in a minimalist, architectural style.

ORIENTACINIS
IŠŠŪKIS
VILNIUJE

Vilnius nuo viduramžių garsėja kaip religinės tolerancijos miestas.

Čia greta gyvena Romos katalikai, stačiatikiai, sentikiai, reformatai, liuteronai, judėjai, karaimai, unitai, musulmonai.

Dar XIX a. visos šios bendruomenės turėjo po savo maldos namus, o katalikai, judėjai bei stačiatikiai – ir ne po vienerius.

Tuo metu tai Europoje buvo gana reta: migracijos, tokios kaip šiais laikais, nebuvo.

Čia pateikiu žemėlapij, kuriame skirtingų simbolių ir spalvų ženklais sužymėti Vilniaus ir Vilniaus apylinkių maldos namai – priklausomai nuo religijos, kuriai priklauso.

Šis žemėlapis nėra tik paprastas žemėlapis, tačiau gali puikiai pasitarnauti Vilniaus skautams, kurie nori geriau pažinti savo aplinką.

Naudojantis šiuo žemėlapiu orientaciniame iššūkyje jau dalyvavo Vilniaus Kernavės tunto skautės ir skautai.

[PASPASKITE ANT NUORODOS:](https://drive.google.com/open?id=1TIZPu41TbRQUWIF8k_O-vAFy8bPRpv7n&usp=sharing)

https://drive.google.com/open?id=1TIZPu41TbRQUWIF8k_O-vAFy8bPRpv7n&usp=sharing

ŠIEK TIEK
NUOTRAUKŲ
KAIP ATRODO
ŽEMĖLAPIS

Šiame žemėlapyje matyti, kad šventovė, jums artimiausioje vietoje, daug pasako apie miesto rajono istoriją.

Beveik visuose caro laikais urbanizuotuose rajonuose (Šnipiškėse, Žvėryne, Naujamiestyje, Naujininkuose) artimiausi maldos namai yra cerkvė.

Čia bažnyčios taip ir nebuvo pastatytos – nei tarpukariu, nei po nepriklausomybės atkūrimo, kuomet jos statytos sovietiniuose rajonuose.

Tik Naujamiestyje lenkai mėgino pastatyti įspūdingą Jėzaus Širdies bažnyčią, tačiau sovietai ją nugriovė.

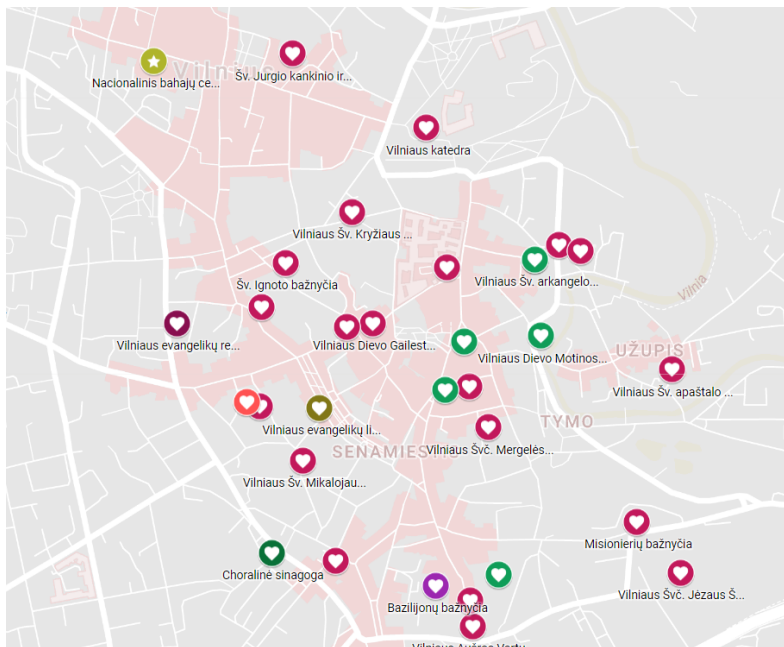
Liko ir kai kurios iki carinės okupacijos tuometiniuose Vilniaus priemiesčiuose statytos bažnyčios: Kalvarijų, Šv. Stepono. Cerkvių kupolais, o ne bažnyčių bokštais, liko padabintas ir senasis LDK laikų Vilniaus „rusų galas“ – Bokšto gatvės apylinkės.

Sovietiniuose rajonuose cerkvių zonų nėra – jau beveik šimtas metų, kaip Vilniuje nepastatyta nė vieni nauji stačiatikių maldos namai.

Gal tai lėmė ir esamų statinių padėtis: kaip matyti žemėlapyje, katalikų bažnyčios yra susigrūdusios senamiestyje ir sunkiau pasiekiamos daugumai vilniečių.

Tuo tarpu cerkvės – plačiai pasklidusios teritorijose tarp centro ir naujų rajonų.

Jeigu nebūtų pastatytos naujosios bažnyčios Lazdynuose, Viršuliškėse ir Pilaitėje šiandien daugumai vilniečių būtų lengviau atvykti į cerkvę nei bažnyčią.

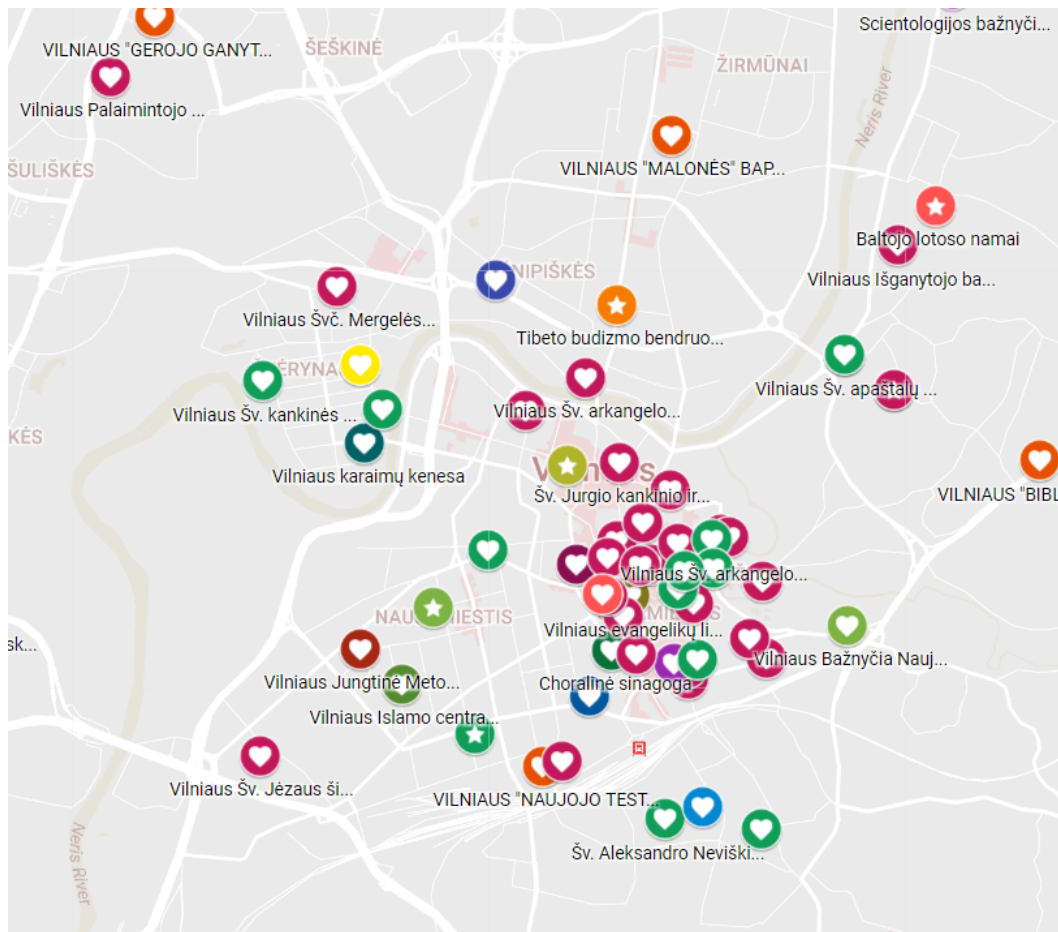
Tebematyti žemėlapyje ir senieji etniniai Vilniaus rajonai – vokiečių pirklių LDK laikais gyventai Vokiečių gatvei tebėra artimiausia liuteronų bažnyčia.

Sentikių rajonu kadaise buvusiems rytiniams Naujininkams – sentikių cerkvė.

Tik sinagoga artimiausia yra ne visam buvusiam getui.

Nieko nuostabaus – dauguma Vilniaus sinagogų, įskaitant ir Didžiąją, sovietų buvo sugriautos.

Deja, tais laikais nugriauta ir Vilniaus mečetė, dėl to nebėra ir atitinkamai pažymėtos zonos buvusiamė Lukiškių priemiestyje, kuriame kadaise gyveno musulmonai totoriai.

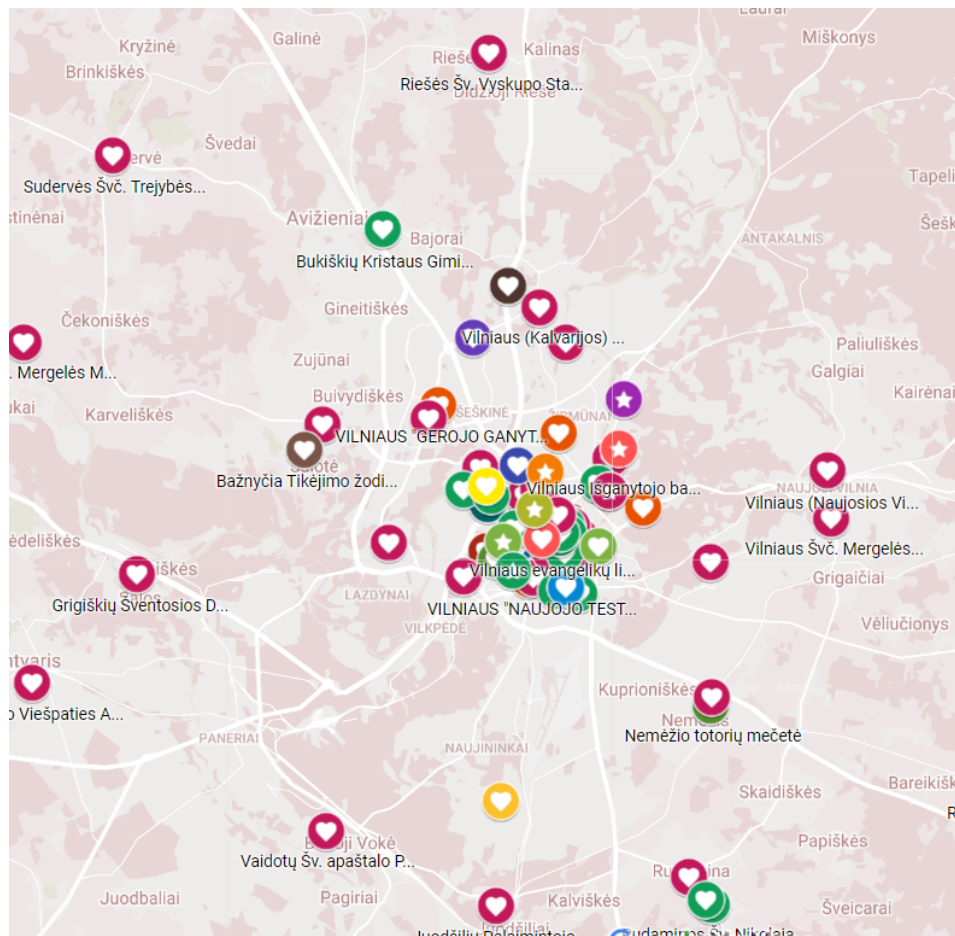

Vilniaus pakraščiuose driekiasi naujųjų religinių bendruomenių zonos.

Šios bendruomenės negalėjo statyti bažnyčių senamiestyje, kur žemė brangi.

Tačiau jų maldos namai tarnauja visai visuomenei.

Įdomu pastebėti, kad kadangi Fabijoniškėse, Šeškinėje bei Pašilaičiuose taip ir nebuvo pastatyta nei bažnyčia, nei cerkvė, šių rajonų gyventojams artimiausi maldos namai yra mormonų šventykla. Taigi, mormonų šventykla yra artimiausieji maldos namai trečioje pagal dydį Vilniaus ploto teritorijoje (po katalikų ir stačiatikių).

ORIENTACINIS IŠŠŪKIS VILNIUJE

JEI NORITE IŠBANDYTI ŠIĄ
VEIKLĄ IR JŪS, JUMS REIKĖS:

- Bent dviejų skilčių;
- Interneto telefone;
- Fotografuojančio telefono arba fotoaparato.

YPAČ REKOMENDUOJAMA
(PRIKLAUSOMAI NUO ORO
SĄLYGŲ):

Vilniečio kortelė arba
autobuso/troleibuso bilietai.

(Nuotrauka iš asmeninio archyvo)

INSTRUKCIJA

TEORINĖ MEDŽIAGA:

- Vadovas prieš orientacinį iššūkį pasiskaito teorinę medžiagą (ž. p. 43-71), apie religijas, konfesijas ir naujuosius religinius judėjimus;
- Vadovas užsirašo skautų klausimus ir į juos atsako papildomos sueigos arba aptarimo metu. Taip turėdamas papildomai laiko atsakymams paruošti.

VADOVAS APSKAIČIUOJA, KIEK NORĖTŲ SKIRTI LAIKO PAČIAM ORIENTACINIUI IŠŠŪKIUI:

- Vilkams ir ir jaunesnio amžiaus skautams iki 3 valandų. Jei oras yra prastas, iki 2 valandų.
- Vyresnio amžiaus skautams ir ir patyrusiems skautams apie 6 valandas arba pagal pageidavimus.

(Nuotrauka iš asmeninio archyvo)

VADOVAS NUSPRENDŽIA APTARIMO POBŪDĮ:

- Aptarimas iškart po orientacinio žygio. Aptarimo metu atsakomi ir iškilę klausimai, kuriems reikėjo laiko pasiruošti atsakymus.
- Aptarimas artimiausios sueigos metu. Sueigos metu atsakoma į klausimus bei diskutuojama.

ORIENTACINIAME IŠŠŪKYJE STENGIAMASI ĮAMŽINTI:

- Įdomybes;
- Architektūros subtilybes;
- Įsiamžinti su bendruomene arba tiesiog su skiltimi atsiminimui.

(Nuotraukos iš asmeninio archyvo)

The background of the image is a detailed, light-colored map of a city street grid. The map shows a complex network of roads, including straight lines, curves, and some larger open spaces or parks. The lines are thin and grey, creating a dense pattern that covers the entire frame.

KAIP SUSIKURTI
ORIENTACINĄ
SAVO MIESTE?

KODĖL GOOGLE MAPS?

Google maps - sukurti prieš 13 metų (2005), tai reiškia, kad šie žemėlapiai kartu augo ir vystėsi su šia skautų karta.

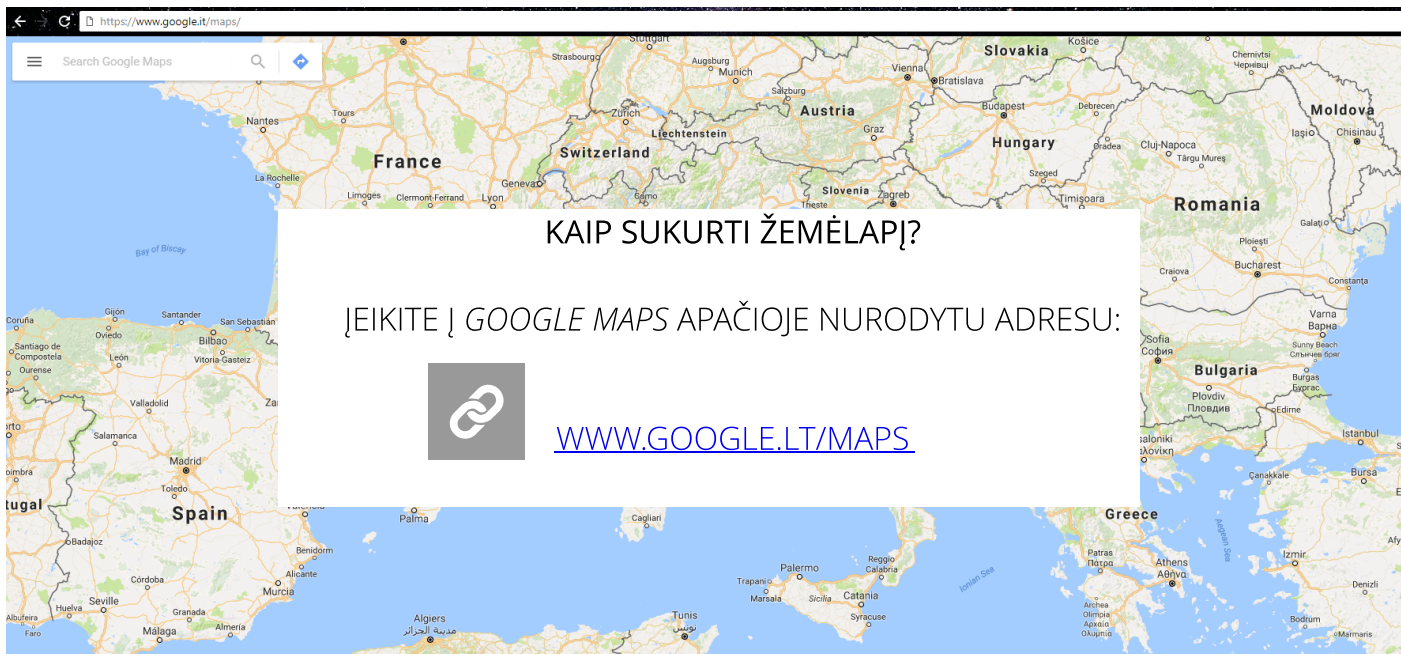
Šiuolaikinė vaikų karta užaugo tarp planšečių, išmaniųjų telefonų, kompiuterių ir kitų šiuolaikinių technologijų.

Retas kuris šiandien dieną mieste renka seną popierinį žemėlapį vietoj *gps* sistema paremtos navigacijos, nes keliai kasdien keičiasi, o popierinių žemėlapių nespėja taip greitai atnaujinti.

Google maps kitaip nei popieriniai žemėlapiai yra nemokami.

Skautai privalo mokėti naudotis žemėlapiu bei kompasu, tačiau šiame leidinyje pateikiu tam alternatyvą, nes:

- daugelis vaikų iš rankų nepaleidžia
- telefono, tad svarbu juos ugdyti, kaip galima produktyviai išnaudoti šiuolaikines technologijas;
- naudojantis *google maps* skautai yra skatinami būti ekologiškais, t.y. skatinama nespausdinti didžiulio tiražo šio žemėlapijo kopijų, nes jis yra patogus tuo, kad jame galima slankioti į šonus, padidinti vaizdą ekrane, apžiūrėti aplinkines vietas per *google street view*, norint negaišti laiko ieškant nuorodų;
- naudojantis šia programa skautai bei jų vadovai gali palikti komentarus apie aplankytas vietas būsimiems orientacinio iššūkių dalyviams, jie taip pat gali iš karto kelti nuotraukas su aprašymais ar be aprašymų pažymint aplankytą vietą.

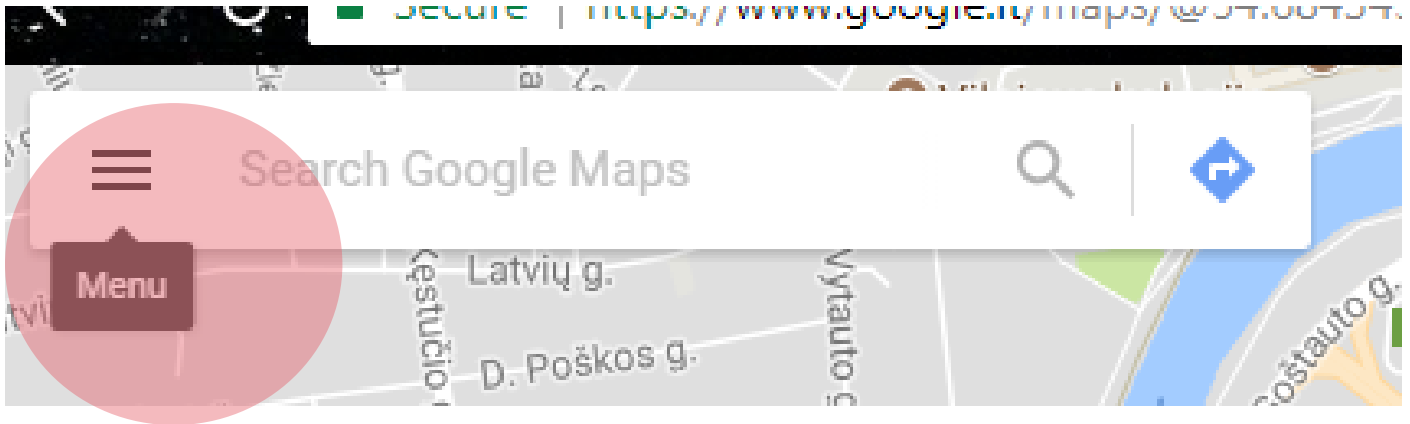

KAIP SUKURTI ŽEMĖLAPĮ?

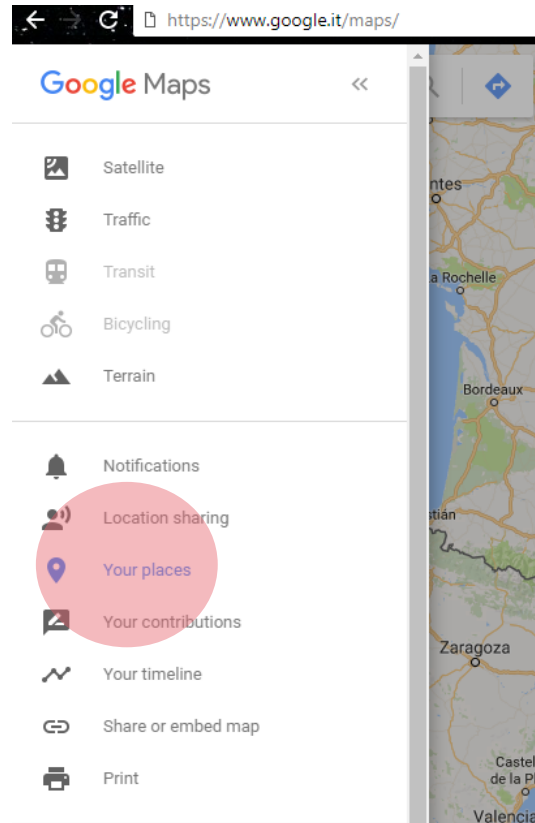
ĮEIKITE Į GOOGLE MAPS APAČIOJE NURODYTU ADRESU:

 WWW.GOOGLE.LT/MAPS

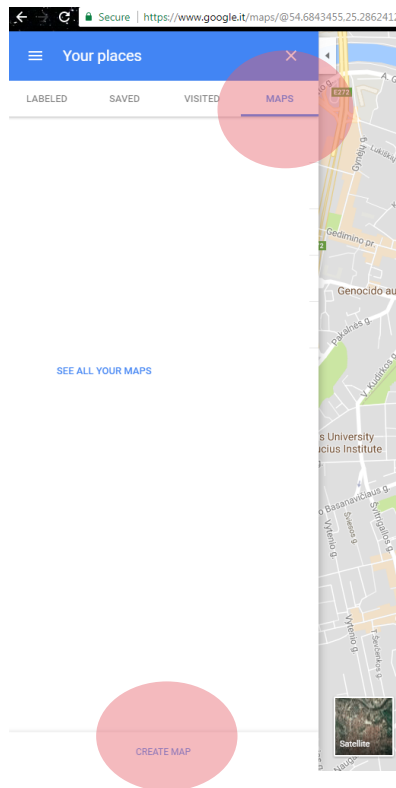
PASPAUSKITE "MENIU" MYGTUKĄ

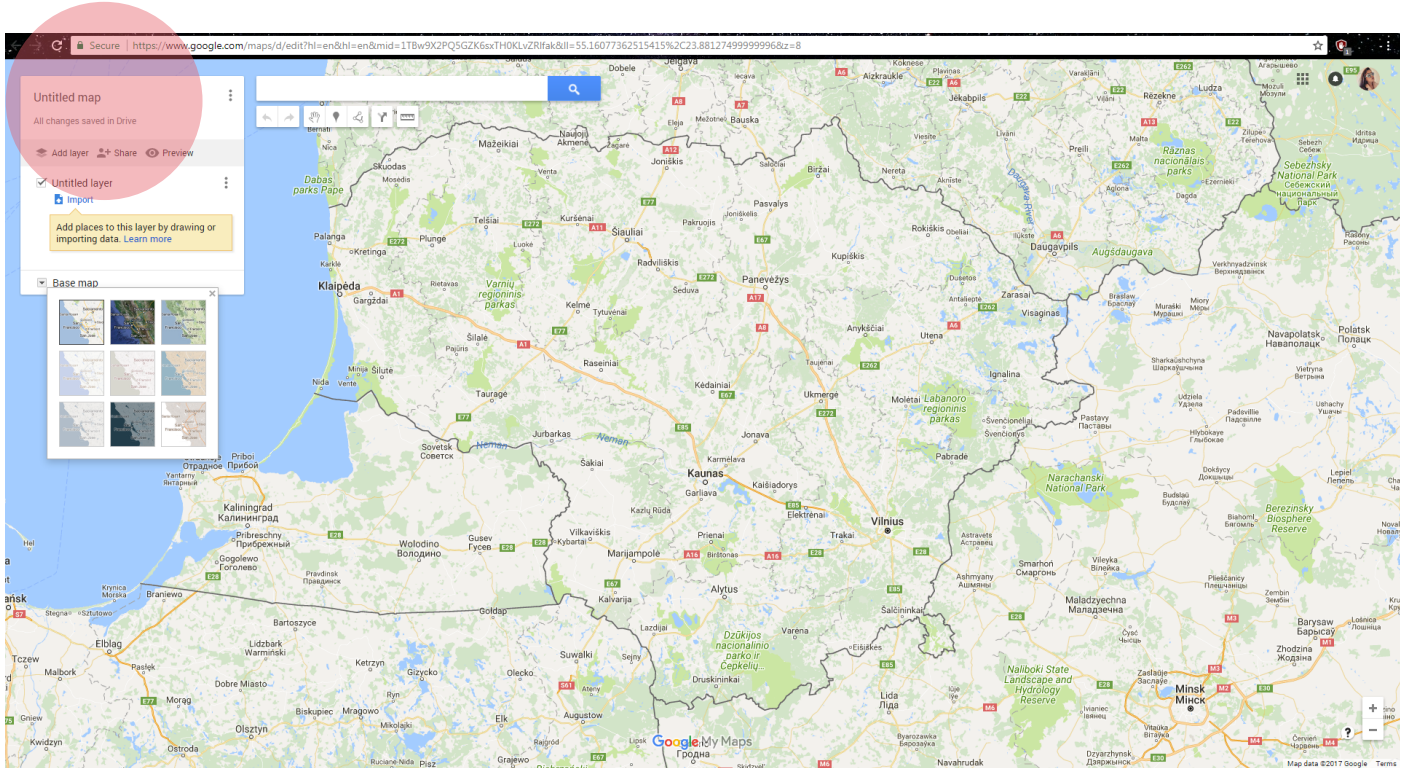
PASPAUSKITE "YOUR PLACES" MYGTUKĄ

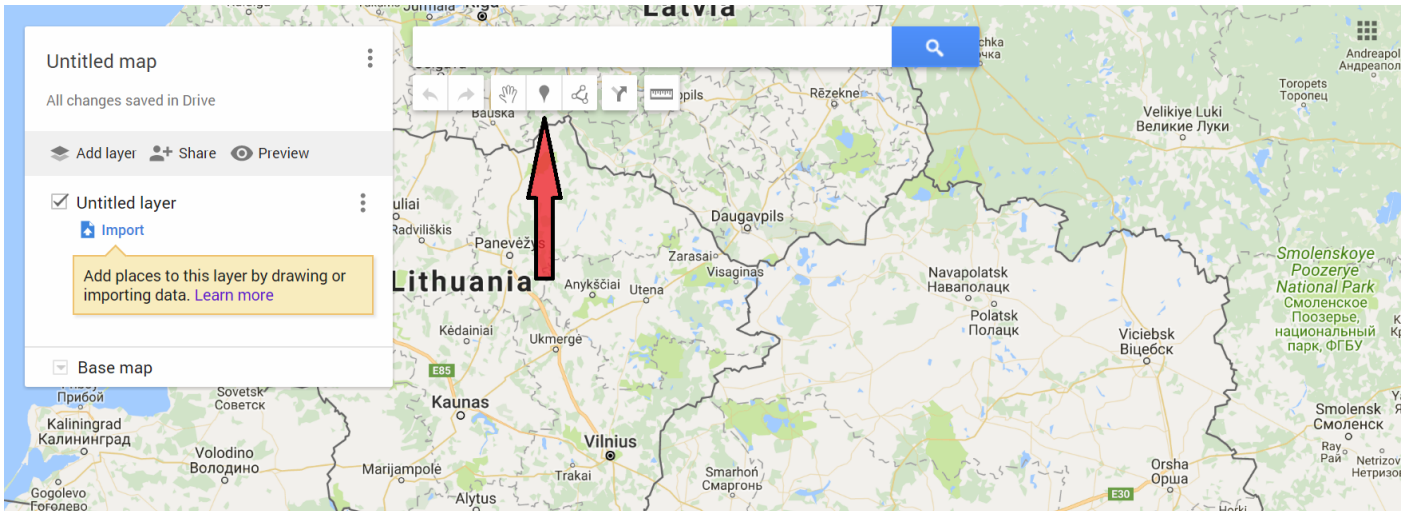
PASPAUSKITE "MAPS" MYGTUKĄ TADA "CREATE MAP" MYTUKĄ

PASPAUSKITE "UNTITLED MAP" IR DUOKITE SAVO ŽEMĖLAPIUI PAVADINIMĄ. GALITE SUKURTI TRUMPĄ APRAŠĄ

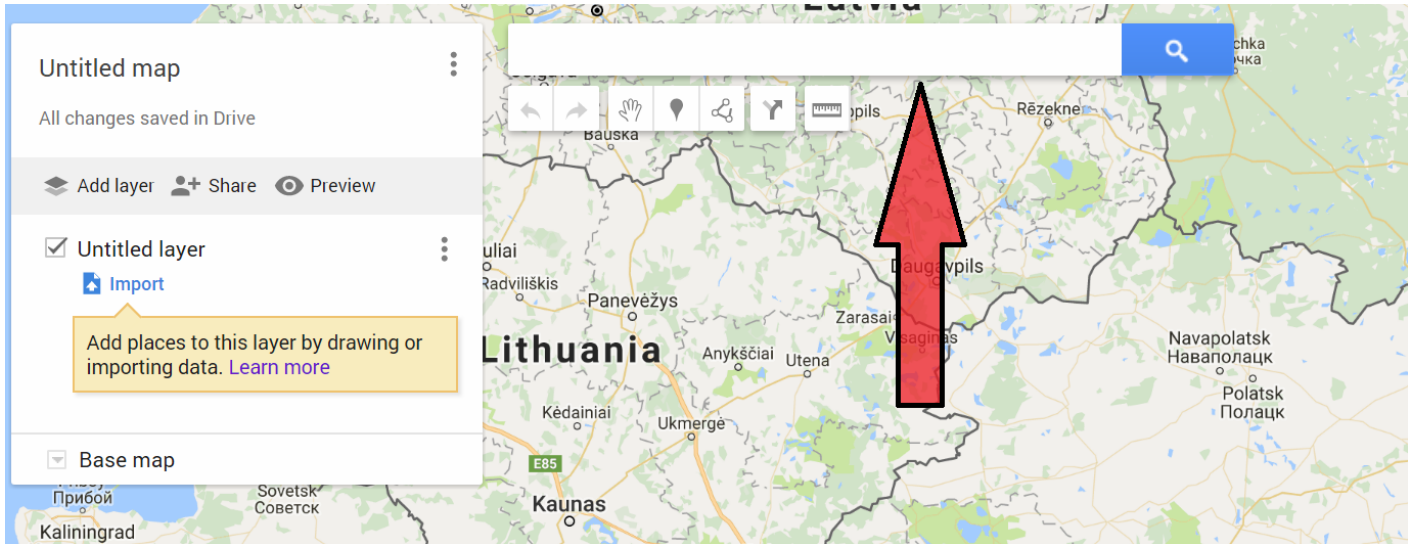

PIRMAS BŪDAS:
NORINT PRIDĖTI VIETĄ SPAUSKITE, KUR PAVAIZDUOTA,
SPAUSKITE ŽEMĖLAPIO PASIRINKTĄ VIETĄ IR SUTEIKITE
VIETAJ PAVADINIMĄ IR IŠSAUGOKITE.

ANTRAS BŪDAS:

GALITE VIETOS IEŠKOTI IR TIESIOG ĮVEDĘ OBJEKTO ADRESĄ
AR PAVADINIMĄ, PO TO UŽVADINKITE JUMS TINKANČIU
PAVADINIMU IR IŠSAUGOKITE.

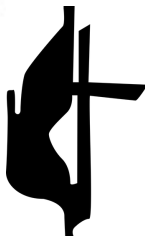
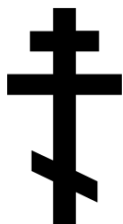
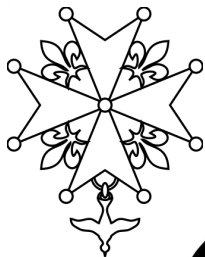

PRITRŪKAI ŽINIŲ?
VERSK TOLIAU...

Šiame skyrelyje yra pristatoma informacija apie tradicinių ir netradicinių religines bendrijas bei judėjimus, kurie egzistuoja Vilniuje.

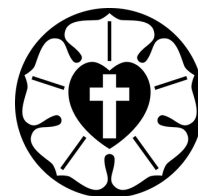
Pasitelkus šią informaciją galima sukurti savąjį sueigų ciklą.

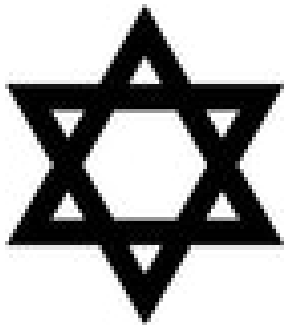
TURINYS

JUDĖJAI
 EVANGELIKAI LIUTERONAI
 KARAIMAI
 LOTYNŲ APEIGŲ KATALIKAI
 EVANGELIKAI REFORMATAI
 GRAIKŲ APEIGŲ KATALIKAI
 MUSULMONAI
 SENTIKIAI
 STAČIATIKIAI
 EVANGELIKAI BAPTISTAI
 EVANGELIKAI METODISTAI
 TIBETO BUDIZMAS
 DZENBUDIZMAS
 KRIŠNAITAI
 JEHOVOS LIUDYTOJAI
 KRISTAUS BAŽNYČIA
 BAHAJAI
 MORMONAI
 ANASTASIJOS JUDĖJIMAS
 SUSIVIENIJIMO BAŽNYČIA
 TIKĖJIMO ŽODIS
 ROMUVA
 OSHO JUDĖJIMAS
 NAUJASIS ŠAMANIZMAS
 SAI BABA
 SCIENTOLOGIJOS BAŽNYČIA

हरि कृष्ण हरि कृष्ण
 कृष्ण कृष्ण हरि हरि
 हरि राम हरि राम
 राम राम हरि हरि

JUDĖJAI

PASEKĖJAI PASAULYJE

14 milijonų.

ISTORIJA

Abraomo religija (apie 1800 m. pr. Kr.) ir Judėjų, ypač po kai romėnai apie 70 metus po Kr. sugriovė Jeruzalės šventyklą.

DIEVAS/DIEVAI

Vienas dievas: Jahvė (YHVH)

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Laikykis Dievo įsakymų, gyventi etiškai.
Daugiau dėmesio skiriama šiam gyvenimui nei kitam.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

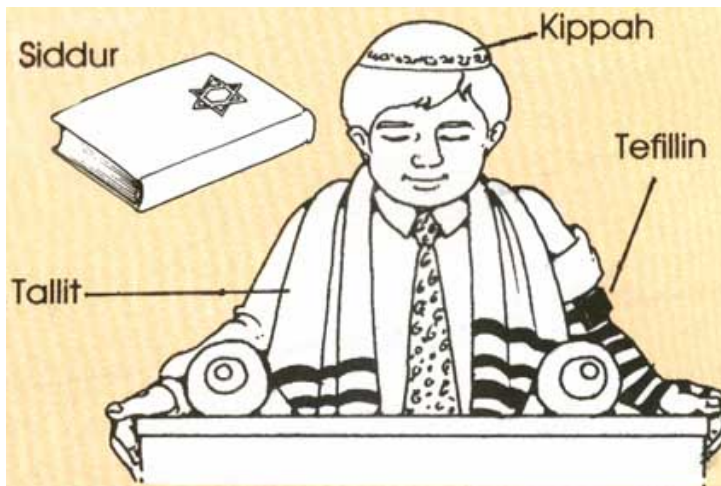
Neišreikšta specifiškai; pažiūros skiriasi: nėra pomirtinio gyvenimo, šešėlinės egzistencijos, ateities pasaulis (panašus į dangų), gehenna (panašu į pragarą), reinkarnacija

PRAKTIKOS

Apipjaustymas po gimimo, Bar micva (hebr. בר המצוה Bar Mitzvah) – iniciacijos ritualas prieš pilnametystę, šabo laikymasis, tallito ir tefilino dėvėjimas, maldos

TEKSTAI

Žydiška biblija (Tanakh); Talmudas

EVANGELIKAI LIUTERONAI

PASEKĖJAI PASAULYJE

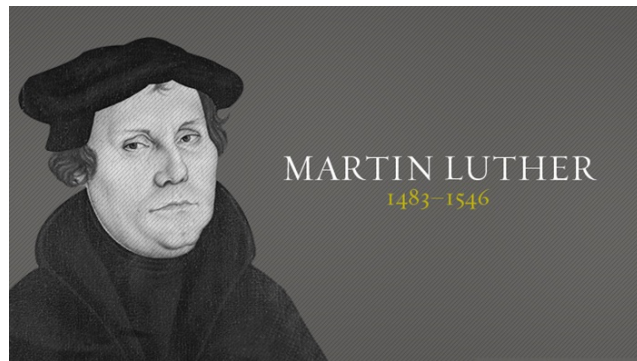
72 milijonai.

ISTORIJA

Liuteronybė grindžiamas Martyno Liuterio, vokiečių vienuolio ir profesoriaus mokymu, kuris vadinamas "Reformacijos tėvu". 1517 m. Jis garsiai protestavo prieš Romos katalikų bažnyčią ir jos indulgencijų pardavimą. Savo pamoksluose ir raštuose Liuteris pabrėžė gryno tikėjimo doktriną ir tik Raštų autoritetą.

DIEVAS/DIEVAI

Vienas Dievas, kuris yra Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios Trejybė; taip pat tiki angelais, demonais ir šventaisiais

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Visi nusidėjo ir todėl atsiskyrė nuo Dievo. Išganymas bus jei bus tikėjimas Kristumi, o kai kuriems - tikėjimas sakramentais bei gerų darbų darymas.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Liuteronų bažnyčia moko, kad Pasaulio maldos metu Kristus pasirodys teismui ir pakels visus mirusiuosius; Jis duos dieviškajam ir išrinktam amžinąjį gyvenimą ir amžinąjį džiaugsmą, bet bedievius žmones ir velnius Jis pasmerks piktybiškai nusižeminti.

PRAKTIKOS

Liuteronai praktikuoja kūdikių krikštą ir tikinčiųjų suaugusiųjų krikštą. Liuteronų požiūriu krikštas yra sakramentas iš Dievo, valo nuo nuodėmės, ištraukia iš šėtono galybės ir suteikia amžinąjį gyvenimą.

TEKSTAI

Biblija (Senasis ir Naujasis testamentai)

KARAIMAI

PASEKĖJAI PASAULYJE

JAV 4000 karaimų, apie 80 karaimų Turkijoje, 35000 - 40000 Izraelyje, 1196 Ukrainoje (su Krymu), 300 Lietuvoje ir 205 Rusijoje, o Lenkijoje tik 45.

ISTORIJA

Karaizmas, kaip atskira religija su savomis dogmomis, bažnytinėmis tradicijomis, sava dvasine hierarchija susiklostė VIII a. Mesopotamijoje, valdant Abasidų dinastijai. Karaizmas kūrėsi kaip protestas prieš Šventojo rašto iškraipymus, plintančius rašytiniais komentarais bei žodine tradicija. Naujosios religijos pagrindėju, religinių įstatymų kūrėju yra laikomas Dovydo sūnus Ananas iš Basros.

DIEVAS/DIEVAI

Visagalis kūrėjas (Tien'ri Jaratuvču): Tanach

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Karaimai tiki, kad jie laikosi originalios Senovės Izraelio religijos, kaip to reikalavo Dievas. Jie nepriima papildomų priedų, tokių kaip Rabiniškojo Judaizmo Talmudo. Kiekvienas turi atsakomybę interpretuoti Tanach. Karaizmas palaiko kiekvieną aiškinimą, neatsižvelgiant į jo šaltinį.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Karaimai tiki dievišku apvaizdu, o dauguma jų tikisi Mesijo apraiškos.

PRAKTIKOS

Melstis karaimai gali po vieną ir susirinkę grupėmis, dažniausiai kenesoje,. Tiek vienu, tiek kitu atveju pamaldoms būtina pasiruošti - švariai nusiprausti ir tvarkingai apsirengti. Be to, prieš maldą draudžiama persivalgyti, vartoti alkoholį. Meldžiamasi atsisukus veidu į pietus, taip, kaip nukreiptas ir altorius. Špažintis yra grupinė, ją karaimai atlieka kenesoje gimtąja kalba.

TEKSTAI

Mishnah ir Talmudas

LOTYNŲ APEIGŲ KATALIKAI

PASEKĖJAI PASAULYJE

1,181 milijardas.

ISTORIJA

Žydo iš Palestinos (kuri buvo Romos valdžioje), Jėzaus iš Nazareto gyvenimo mokymai (gimusio 4 m. pr. Kr.),

DIEVAS/DIEVAI

Vienas Dievas, kuris yra Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios Trejybė; taip pat tiki angelais, demonais ir šventaisiais

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Visi nusidėjo ir todėl atsiskyrė nuo Dievo. Išganymas bus jei bus tikėjimas Kristumi, o kai kuriems - tikėjimas sakramentais bei gerų darbų darymas.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

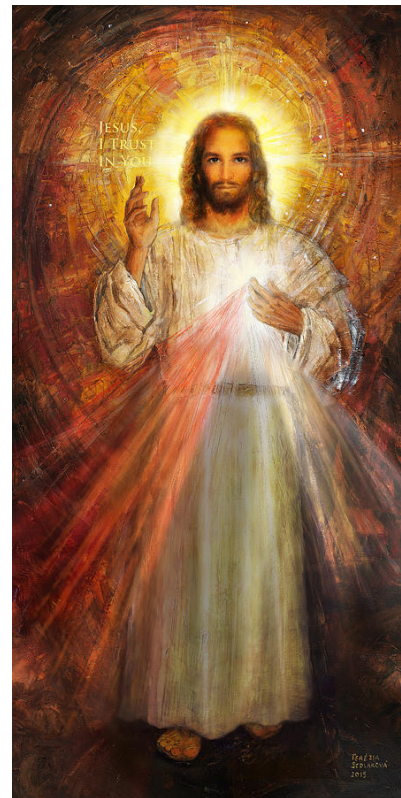
Kūno ir sielos prisikėlimas; amžinasis dangus ar pragaras; skaistykla

PRAKTIKOS

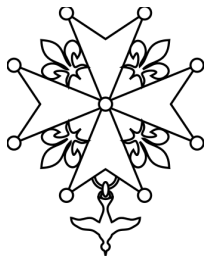
Malda, Biblijos studija, krikštas, Eucharistija (Komunija), bažnyčia sekmadieniais, daugybė švenčių.

TEKSTAI

Biblija (Senasis ir Naujasis testamentai)

EVANGELIKAI REFORMATAI

PASEKĖJAI PASAULYJE

Daugiau nei 80 milijonų.

ISTORIJA

Po Martyno ekskomunikacijos pradėjo kurtis evangelikų bažnyčios. Kalvinas tuo metu buvo tremtyje Ženevoje. Jis pasirašė Augsburgio išpažinimą 1540 m., tačiau jo įtaka pirmiausia buvo juntama Šveicarijos reformacijoje, kuri buvo ne liuteroniška, bet labiau paveikta Ulricho Cvinglio. Kartais kalvinizmas vadinamas kitais pavadinimais, pvz., "Augustinianizmu", nes Kalvinas buvo Augustino (354-430 po Kr.) pasekėjas.

DIEVAS/DIEVAI

Kalvinizmas patvirtina ir pripažįsta istorinę Trejybės doktriną: Dievą kaip Tėvą, Sūnų ir Šventąją Dvasią. Dievas yra tobulas visais jo atributais ir yra savarankiškas. Todėl Dievas nėra priklausomas nuo laiko ar kitų būtybių, taip pat jis negali būti susilyginęs su materialinėmis ar erdvinėmis kategorijomis, prieinamas žmogui pagrįsti ar ištyrinėti. Dievas taip pat paslaptingas ar paslėptas, išskyrus tuos atvejus, kai jis nori atskleisti save žmonėms, pvz.: Šventajame Rašte.

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Jei žmogui sekasi gyvenime, jis eis į rojų.
Turtuolis – Dievo išrinktasis.
Dorybė – taupumas.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

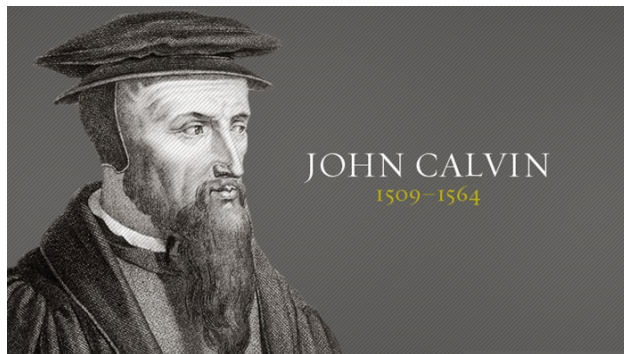
Krypties išpažinėjai teigia, kad žmogaus pomirtinis gyvenimas esąs nulemtas iš anksto, neatsižvelgiant į jo darbus.

PRAKTIKOS

Nepripažįsta sakramentų, išskyrus krikštą. Iš bažnyčios pašalina altorių, kryžių.

TEKSTAI

Biblija (Senasis ir Naujasis testamentai)

GRAIKŲ APEIGŲ KATALIKAI

PASEKĖJAI PASAULYJE

6-10 milijonų.

ISTORIJA

Graikų apeigų katalikai arba unitai – Lietuvos ir Lenkijos valstybės stačiatikiai, 1596 m. su Romos katalikų bažnyčia sudarę Bresto bažnytinę uniją. Pagal šią uniją stačiatikiai pripažino popiežiaus valdžią ir priėmė katalikybės dogmatiką, bet pasiliko savo liturgiją ir bažnytinę slavų kalbą.

DIEVAS/DIEVAI

Vienas Dievas, kuris yra Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios Trejybė; taip pat tiki angelais, demonais ir šventaisiais

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Visi nusidėjo ir todėl atsiskyrė nuo Dievo. Išganymas bus jei bus tikėjimas Kristumi, o kai kuriems - tikėjimas sakramentais bei gerų darbų darymas.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Kūno ir sielos prisikėlimas; amžinasis dangus ar pragaras; skaistykla

PRAKTIKOS

Unitų apeigas, lengva atskirti nuo ortodoksų apeigų - jos pasižymi lotyniškumu, modernizmu, nors XX amžiuje ir bandyti grąžinti į jas rytietiškų motyvų. Nuo seno graikų apeigų katalikų bažnyčiose apeigos vyko senąja slavų kalba, o XX a. Pradžioje, sustiprėjus ukrainiečių tautiniam atgimimui, Šv. Mišios pradėtos versti į ukrainiečių kalbą.

TEKSTAI

Biblija (Senasis ir Naujasis testamentai)

MUSULMONAI

PASEKĖJAI PASAULYJE

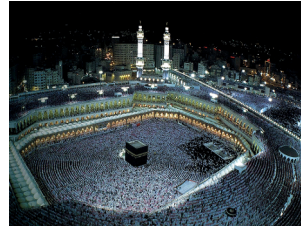
1,61 milijardo.

ISTORIJA

Remiasi Pranašo Muhamedo mokymais; įkurtas 622 po Kr., Mekoje, Saudo Arabijoje.

DIEVAS/DIEVAI

Vienas Dievas (Allah - arabų kalba); tas pats Dievas atsiskleidžia (netobulai) žydų ir krikščionių Biblijose.

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Atsidavimas (islam) Dievo valiai tam, kad būtų galima papulti į Rojų po mirties

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Amžinas rojus arba amžinas pragaras

PRAKTIKOS

Penkios pagrindinės prievolės (arkanai) vadinamos „tikėjimo stulpais“. Pirmoji prievolė (šahada) yra tikėjimo credo: „nėra jokios kitos dievybės, išskyrus Dievą, o Muhamedas - Dievo pasiuntinys“; antroji (sala)- privalomas meldimasis 5 kartus per parą; trečioji (saumas) - kasmetinis pasninkavimas Ramadano mėnesio; ketvirtoji (zaka) - kasmetinis turto mokestis bendruomenės labui ir išmalda skurstantiems; penktoji (chadžas) - piligrimystė į Mekoje esančioje Kaabos šventovę ir jos apylinkes. Bendra malda mėčėtėje penktadieniais. Jokio alkoholio ar kaulienos. Atostogos susijusios su Ramadano piligrimyste ir pasniku.

TEKSTAI

Koranas (šventas tekstas); Hadith (tradicija).

SENTIKIAI

PASEKĖJAI PASAULYJE

1-2 milijonai.

ISTORIJA

Sentikystė (rus. staroobriady – besilaiko senųjų apeigų; starovery – sentikiai) yra visuma religinių bendruomenių, kurios atsirado po Rusijos Stačiatikių Bažnyčios skilimo XVII a. viduryje.

DIEVAS/DIEVAI

Vienas Dievas, kuris yra Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios Trejybė; taip pat tiki angelais, demonais ir šventaisiais

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Tiesa turi būti patirta asmeniškai. Mažiau dėmesio skiriama tiksliam religinės tiesos apibrėžimui, o daugiau - praktinei ir asmeninei tiesos patirčiai individo ir bažnyčios gyvenime.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Išsigelbėjimas nėra pateisinimas ar teisingo atleidimo procesas, bet ir žmogaus bendrystės su Dievu atkūrimas. Šis žmogaus ir dieviškojo vienybės atkūrimo procesas kartais vadinamas "susidievinimas". Šis terminas nereiškia, kad žmonės tampa dievu, bet žmonės visiškai prisijungia prie Dievo dieviškojo gyvenimo.

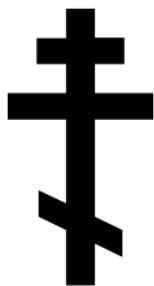
PRAKTIKOS

Sentikystė labiausiai ir skiriasi nuo oficialiosios stačiatikybės: pvz., sentikiai tradiciškai žegnojasi dviem pirštais, per pamaldas aleliuja gieda du, o ne tris kartus, lenkiasi iki žemės, pripažįsta tik senąsias liturgines knygas ir ikonas, tik trijų kryžmų kryžių, kitaip atlieka krikšto apeigas, nepripažįsta jokių patepimų, sutvirtinimo ir Komunijos. Yra dvi pagrindinės sentikystės kryptys – popiai ir bepopiai. Pirmieji pripažįsta dvasininkijos institutą, antrieji – nepripažįsta.

TEKSTAI

Biblija (Senasis ir Naujasis testamentai)

STAČIATIKIAI

PASEKĖJAI PASAULYJE

225 milijonai.

ISTORIJA

Rytų ortodoksija atsirado kaip atskira krikščionybės šaka po XI a. "Didžiosios schizmos" tarp Rytų ir Vakarų krikščionybės. Atskyrimas nebuvo staigus. Šimtmečius buvo ryškių religinių, kultūrinių ir politinių skirtumų tarp Rytų ir Vakarų bažnyčių. Religiškai jie turėjo skirtingą požiūrį į tokias temas kaip ikonų naudojimas, Šventosios Dvasios prigimtis ir Velykų šventimo data.

DIEVAS/DIEVAI

Vienas Dievas, kuris yra Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios Trejybė; taip pat tiki angelais, demonais ir šventaisiais

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Tiesa turi būti patirta asmeniškai. Mažiau dėmesio skiriama tiksliai religinės tiesos apibrėžimui, o daugiau - praktinei ir asmeninei tiesos patirčiai individo ir bažnyčios gyvenime.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Išsigelbėjimas nėra pateisinimas ar teisingo atleidimo procesas, bet ir žmogaus bendrystės su Dievu atkūrimas. Šis žmogaus ir dieviškojo vienybės atkūrimo procesas kartais vadinamas "susidievinimas". Šis terminas nereiškia, kad žmonės tampa dievu, bet žmonės visiškai prisijungia prie Dievo dieviškojo gyvenimo.

PRAKTIKOS

Stačiatikių bažnyčiose yra 7 sakramentai: Krikšto, Sutvirtinimo, Atgailos, Santuokos, Kunigystės ir Eucharistija (Komunija) bei Ligonio patepimas. Stačiatikiai pamaldų metu meldžiasi stovėdami (sėdi tik ligoniai ar garbaus amžiaus žmonės), dažnai žegnojasi ir atlieka gilius nusilenkimus (kartais iki žemės). Žegnojasi dešine ranka, kurios 3 pirmuosius pirštus suglaudžia į vieną tašką (tai simbolizuoja Švč. Trejybę), o kitus du - prispaudžia prie delno (rodo dvejopą Kristaus prigimtį - tikras Dievas ir tikras Žmogus); žegnojamasi liečiant kaktą, krūtinę, dešinią ir kairiąją petį ir tuo pat metu garbinant Švč. Trejybę - Tėvą, Sūnų ir Šventąją Dvasią.

TEKSTAI

Biblija (Senasis ir Naujasis testamentai)

EVANGELIKAI

BAPTISAI

PASEKĖJAI PASAULYJE

43 milijonų

ISTORIJA

Baptistų (gr. baptistēs - krikštytojas) ištakos siekia Reformacijos laikus - XVI amžių. Ne visais teologiniais klausimais tarpusavyje sutarę reformatoriai Cvinglis, Kalvinas, Liuteris, tačiau dar vienos, pačios radikaliausios Reformacijos srovės - anabaptistų atstovai nesutarė nei su vienu, nei su kitais.

DIEVAS/DIEVAI

Vienas Dievas, kuris yra Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios Trejybė; taip pat tiki angelais, demonais ir šventaisiais

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Baptistų teologija moko, kad žmonės buvo užkristi Adomo ir levos sukilimo prieš Dievą nuodėme, dėl to yra pasmerkti nusikaltimui. Teologija teigia, kad Kristus mirė ant kryžiaus tam, kad žmonėms pažadėtų amžiną gyvenimą, tačiau tai reikalauja, kad kiekvienas žmogus priimtų Kristų į savo gyvenimą ir prašytų atleidimo.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Baptistai dažniausiai tiki antruoju Kristaus prisikėlimu, kai Dievas sės į teismą ir padalinys žmoniją tarp išgelbėtų ir prarastų.

PRAKTIKOS

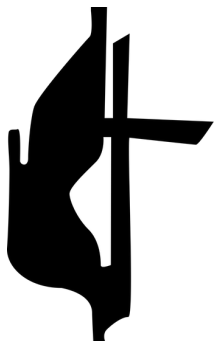
Baptistai nepripažįsta mažų vaikų krikšto ir krikštija tik suaugusiuosius. Jiems, kaip ir kitiems protestantams, vienintelis tikėjimo šaltinis yra Šventasis Raštas. Juo baptistai vadovaujasi ne tik tikėjimo klausimais, bet ir kasdieniniame gyvenime. Šiuo atžvilgiu jie yra artimi evangelikams. Baptistai neturi savo ypatingų dogmų. Jie moko to, ką randa Šventajame Rašte. Baptistų pozicija tokia, kad valdžia neturėtų kištis į tikėjimo reikalus. Jie visada pasisakė už religinę toleranciją.

TEKSTAI

Biblija (Senasis ir Naujasis testamentai)

EVANGELIKAI METODISTAI

PASEKĖJAI PASAULYJE

70 milijonų.

ISTORIJA

Metodistai – krikščioniška protestantų denominacija, susikūrusi XVIII amžiuje Jungtinėje Karalystėje. Metodistų bažnyčios įkūrėjas žymus anglų pastorius John Wesley.

Terminas metodistai kilo iš taip pasivadinusios mažos Oksfordo studentų grupės, veikusios 1729 m. ir 1735 m.

DIEVAS/DIEVAI

Vienas Dievas, kuris yra Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios Trejybė; taip pat tiki angelais, demonais ir šventaisiais

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Metodistų tikslas buvo kuo labiau įsigilinti į Biblijos tekstus, susilaikyti nuo prabangos, linksmybių bei sistemingai badauti savo dvasingumo labui.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Metodizmas moko, kad išganymas yra tik Dievo darbas, ir kad negalima nei kreiptis į Dievą, nei tikėti, nebent Dievas iš pačių pradžių kurdamas žmogų implantuoja norą jo širdyje.

PRAKTIKOS

Metodistai aiškina Šventąjį Raštą kaip mokymą, kad Jėzaus Kristaus taupymo darbas yra visiems žmonėms (neribotas atpirkimas), bet veiksmingas tik tiems, kurie reaguoja ir tiki, pagal sola gratia ir sola fide Reformacijos principus.

TEKSTAI

Biblija (Senasis ir Naujasis testamentai)

John Wesley

TIBETO BUDIZMAS

PASEKĖJAI PASAULYJE

20 milijonų

ISTORIJA

Tibeto budizmo išraiška (kartais vadinama lamaizmu) yra Vajrayana budizmo forma, kuri atsirado Tibete, Himalajų regione, 7-ame amžiuje.

DIEVAS/DIEVAI

Tibeto budizmas apima Budos panteoną, bodhisatvą ir dharmos gynėjus. Arja-bodhisatvės sugeba išvengti mirties ir atgimimo ciklo, bet nuoširdžiai pasirenka likti šiame pasaulyje, kad padėtų kitiems pasiekti nirvana ar buddhadą.

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Svarbiausias Kandžiūras mokymas remiasi mahamudra (tibet. Chagchen) doktrina ir sistematiška šešių Naropos jogų doktrina. Pastaroji pripažįsta šešias tobulėjimo stadijas, kurios įvardijamos kaip Tummo (vidinės širdies joga), Gjulu (iliuzinio kūno joga), Osel (aiškiosios šviesos joga), Milam (sapnų būklės joga), Bardo (tarpinės būsenos joga), Phova (sąmonės perdavimo joga)

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Bardo Thodolis iš esmės skiria tarpines būsenas tarp gyvenimo į tris bardo. "Chikhai bardo" ("mirties momento bardo") chonyid bardo ("realybės patirties bardo") pasižymi įvairių Budos formų (ar dar artimiausių apibendrinimų) patirtimi. "Sidpo bardo" ("atgimimo baras") charakterizuotos haliucinacijos, kurios galiausiai lemia atgimimą.

PRAKTIKOS

Tibeto budizmas nuo kitų budizmo šakų daugiausia skiriasi apeigomis, dideliu dvasininkų reikšmingumu. Budų ir bodhisatvų kultas susipynęs su vietinių dievybių kultu; jame nemažai magijos. Ritualas yra detalus ir iškilmingas. Kadangi kiekvienas Tibeto budistas privalo turėti dvasinį vadovą (lamą), labai gausi dvasininkija. Ji Tibete sudarė teokratinę valdžią, vadovaujamą dalai lamos

TEKSTAI

Tibeto budizmo doktrinos šaltinis – kanonas Kandžūras, sudarytas XIV a., Kandžūro komentaras Tandžūras bei žymiausių dvasininkų veikalai. Garsiausias Tibeto budizmo tekstas yra Bardo Thodol, kitaip žinomas kaip Tibeto mirusiųjų knyga.

DZENBUDIZMAS

PASEKĖJAI PASAULYJE

9,6 milijono.

ISTORIJA

Zen budizmas prasidėjo Kinijoje 6-ame amžiuje. Jo įvadas į Kiniją paprastai priskiriamas Bodhidharma, Pietų Indijos vienuoliui, kuris atvyko į Kiniją maždaug 520 m.

DIEVAS/DIEVAI

Budos, bodhisatvės, arhatai ir dievybės.

GYVENIMO PRASMINGUMAS

dzenbudizmo esmė: intucija, meditacija, valia, praktika, praktika, praktika... Ir staiga pagaliau spontaniška patirtis, per kurią susilieja „aš“ ir menas, kūnas ir protas.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Atgimimas ar nirvana. Nirvana yra tiesiog kaip kentėjimo nutraukimas kai kur ir kaip dangaus rojus kitiems.

PRAKTIKOS

Zeno budizmas moko, kad visose žmonėse yra būta Budos arba galimybė pasiekti šviesą. Zen atmeta Raštų, religinių apeigų, religinių praktikų ir gerų darbų meditacijos naudą, dėl kurių atsiranda staigus supratimo ir supratimo apie galutinę realybę permainas.

TEKSTAI

Širdies Sutra, Vimalakirti Nirdeša Sūtra arba pati Lañkāvatārasūtra dažnai naudojamos religinių tarnybų metu ir mokinių formavime.

KRIŠNAITAI

PASEKĖJAI PASAULYJE

250,000 - 1 milijono

ISTORIJA

Bhaktivedanta Swami Prabhupada, 1966,
JAV (ištakos XV a. Induistų judėjimas).

DIEVAS/DIEVAI

Krišna yra Aukščiausiasis Dievas.

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Išsigelbėjimas iš šio Kali amžiaus yra
grįžimas į Dievą, įvykdomas per Krišnos
sąmonę.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Reinkarnacija, kol susivienys su Dievybe.

PRAKTIKOS

Dainavimas, šokiai, evangelizacija,
vegetarizmas, šventyklos garbinimas,
gyvenimas vienuolyne.

TEKSTAI

Bhagavad-Gita

JEHOVOS LIUDYTOJAI

PASEKĖJAI PASAULYJE

6.5 milijono

ISTORIJA

Įkurta Charles Taze Russell, 1879, Pitsburge

DIEVAS/DIEVAI

Vienas Dievas: Jahovah. Nėra Trejybės.
Kristus yra pirmasis Dievo kūrinys; Šventoji
Dvasia yra jėga.

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Išganymas yra tikėjimas Kristumi ir paklusti
Jehovos įstatymams. Pasaulio pabaiga bus
netrukus.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

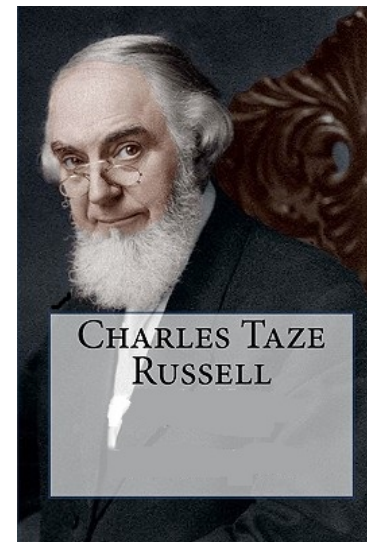
Dangus skirtas 144 000 atrinktų liudytojų,
amžinybė naujoje žemėje šiems
liudytojams. Visi kiti nebeegzistuos. Nėra
pragarų.

PRAKTIKOS

Negalimas kraujo perpylimas, nei
švenčių šventimas, nei kryžių ar religinių
vaizdų naudojimas. Krikštas,
sekmadieninė tarnystė Karalystės salėje,
didelis dėmesys evangelizacijai.

TEKSTAI

Naujojo pasaulio Raštų vertimas

KRISTAUS BAŽNYČIA

PASEKĖJAI PASAULYJE

128 809 narių

ISTORIJA

Priklauso Tarptautinių Kristaus Bažnyčių judėjimui (angl. - International Churches of Christ; dar kartais vadinama Boston Church of Christ - „Bostono Kristaus Bažnyčia“). TKB įkurta 1979 m. Bostone, jos įkūrėjas - Kip McKean. Kristaus bažnyčia - nei Katalikų, nei Protestantų, nei Stačiatikių. Tai tiesiog krikščionių bažnyčia, „Kristaus bažnyčia“ be jokių kitų pavadinimų ar papildomų apibūdinimų.

DIEVAS/DIEVAI

Dievas: švč. trejybė

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Tai - nenedominacinė bažnyčia, nes būtent tokia ji buvo jau tada, kai apaštalai įsteigė pirmąsias bendruomenes. Biblijoje, savo laiške Romos krikščionims, apaštalas Paulius rašė, kad juos „sveikina visos Kristaus bažnyčios“ (Romiečiams 16:16). Šiandien kiekviena jų bendruomenė stengiasi būti tiesiog „Kristaus bažnyčia“ kaip ir tos pirmosios bendruomenės, apie kurias skaitome Naujajame Testamente.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Jie tiki, kad kiekvienas, kuris laikosi išgelbėjimo plano, kaip nurodyta Raštuose, bus išgelbėtas Dievo malonės.

PRAKTIKOS

Bažnyčioje taikoma „mokinystės sistema“, kai kiekvienas narys gauna „ganytoją“, kuris yra „vyresnis Kristuje“. Ganytojas yra atsakingas už „mokinio“ dvasinį progresą, detaliai aptaria kasdienį „mokinio“ gyvenimą, duoda patarimus. TKB būdingas kasdienės mokinystės siekinys. Pakrikštyti žmonės neturi būti palikti likimo valiai. TKB nedalyvauja ekumeninėje veikloje, nes save suvokia kaip vienintelę tikrai ištikimą Viešpačiui bažnyčią. Labai akcentuoja griežtą seksualinę etiką, pabrėžiama tvarkingo šeimyninio gyvenimo svarba, prieš sutuoktuves pasimatymai rekomenduojami tik liudytojų akivaizdoje.

TEKSTAI

Šventraštis - Biblija (66 protestantiškojo kanono knygos), tačiau daugiausiai akcentuojamas Naujasis Testamentas.

BAHAJAI

PASEKĖJAI PASAULYJE

5 - 7 milijonai

ISTORIJA

Judėjimas pradėtas Bahá'u'lláh, 1863,
Teherane, Irane.

DIEVAS/DIEVAI

Vienas Dievas, kuris atsiskleidė progresyviai
per pagrindines pasaulio religijas.

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Siela yra amžina ir iš esmės gera.
Gyvenimo tikslas yra dvasiškai
vystytis ir priartėti prie Dievo.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Siela atsiskiria nuo kūno ir pradeda kelionę į
Dievą ar nuo jo. Dangus ir pragaras yra
būsenos.

Bahá'u'lláh in Edirne

Germany

Chile

Africa

Western Samoa

Panama

Australia

India

United States

PRAKTIKOS

Dienos malda, svaigalų vengimas, Raštų
skaitymas, sunkus darbas, išsilavinimas,
darbas socialiniam teisingumui ir lygybei.

TEKSTAI

Baha'u'láh ir kitų Bahajų lyderių raštai.

MORMONAI

PASEKĖJAI PASAULYJE

12.2 milijono

ISTORIJA

Apraiškimai Džozefui Smitui, 1830 m.,
Niujorke.

DIEVAS/DIEVAI

Dievas Tėvas, Sūnus Jėzus Kristus ir Šventoji
Dvasia yra trys atskiros būtybės.

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Grįžimas pas Dievą tikėjimu į Kristų, per gerus
darbus, taisykles ir evangelizaciją.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

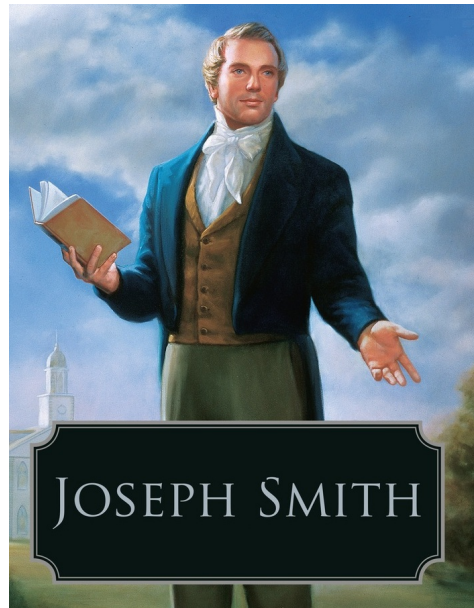
Visi grįžta prie dvasinio pasaulio nurodymų
prieš prisikėlimą. Mormonai danguje su Dievu
ir šeimomis; o tuo tarpu kiti atribojami nuo
Dievo; pragaras tiems, kurie vis dar atmeta
Dievą.

PRAKTIKOS

Abstinencija nuo alkoholio, tabako, kavos ir
arbatos; krikštas mirusiems; amžina
santuoka; šventyklos drabužiai pagal
kasdienius drabužius; aktyvus evangelizmas.

TEKSTAI

Krikščioniškoji Biblija, Mormono knyga ir kt.

ANASTASIJOS JUDĖJIMAS

PASEKĖJAI PASAULYJE

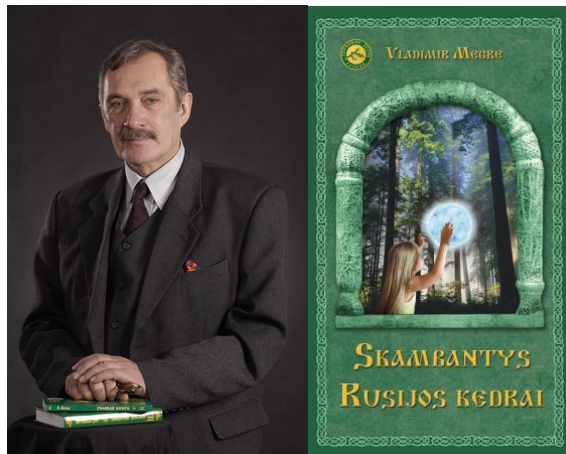
Judėjimo atstovų narystė nefiksuojama, tad nurodyti Anastasijos idėjas palaikančių žmonių skaičių nėra paprasta.

ISTORIJA

Anastasijos judėjimas – apie 1997 m. Rusijoje susidaręs „Naujojo amžiaus“ gamtinio dvasingumo judėjimas, pabrėžiantis aplinkosauginės idėjas.

DIEVAS/DIEVAI

Dvasingumas (Naujojo amžiaus, Naujosios pagonybės religijos)

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Anastasijos filosofija arba vienos ar kitos šios filosofijos idėjos, iš kurių svarbiausios – laisvė, kritinis mąstymas ir sąmoningumas, dvasinis tobulėjimas, neegoizmas, ekologija, „grįžimas į gamtą“, meilės erdvių kūrimas, giminės ryšių atgaivinimas, tradicijos rekonstravimas ir tautiškumas. Judėjimo atstovams esmiškai svarbu „grįžti į gamtą“ – išsilaisvinti iš sistemos ir atgauti prarastą dvasinę ryšį su aplinka.

PRAKTIKOS

Eko-kaimų steigimas (gamtoje išperkami 1 ha sklypai vienai šeimai, o kaimus gali sudaryti 100 ha. sklypai.); Darnus vystymasis (biologinės įvairovės puoselėjimas, atsinaujinančių energijos išteklių eikvojimas, ekologiškų prekių vartojimas, ekologinė statyba, ekologinė žemdirbystė, rankiojimas: bitininkystė, grybavimas, riešutavimas, uogavimas, žolininkystė); Sveika gyvensena (alkoholio bei tabako nevirtojimas, vegetarizmas, veganizmas, žaliavalgystė); Tautiškumas (Lietuvoje senovės baltų ir romuviečių idėjos, lietuvių liaudies dainos ir kt.).

TEKSTAI

Judėjimo atstovai anastasininkai Vladimiro Megrė knygų serijos „Skambantys Rusijos kedrai“ aprašytų idėjų siejami bendraminčiai.

SUSIVIENIJIMO BAŽNYČIA

PASEKĖJAI PASAULYJE

daugiau nei 1 milijonas

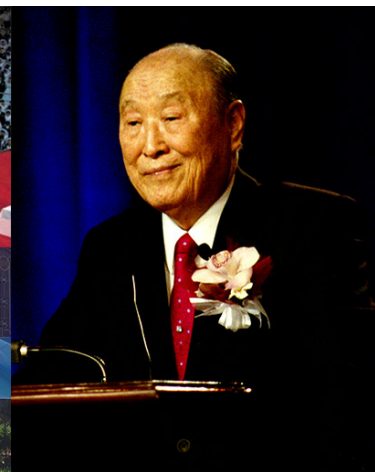
(3 milijonai oficialiai)

ISTORIJA

1954 m. Korėjoje įkūrė korėjietis Sun Myung Moon.

DIEVAS/DIEVAI

Monoteizmas: pabrėžia Dievo dvasią (vyrišką ir moterišką). Nėra trejybės.

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Tikra meilė ir pasaulio taika, o ne savanaudiškumas. Tikroji meilė ir Dievo karalystė žemėje bus atkurta "tikrosios šeimos" kūrimu.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Amžinasis gyvenimas dvasiniame pasaulyje

PRAKTIKOS

Palaiminimo ceremonija

TEKSTAI

Dieviškasis principas (1954 m.) Moon.

TIKĖJIMO ŽODIS

PASEKĖJAI PASAULYJE

4000(?)

ISTORIJA

Bažnyčia TIKĖJIMO ŽODIS gimė 1988 m. spalio 2 d. Vilniuje.

DIEVAS/DIEVAI

Dievas, visko Kūrėjas, tobulas ir amžinas, yra vienas trijuose asmenyse – Tėvas, Sūnus ir Šventoji Dvasia. Jie visi lygūs savo galia, šlove ir esybe

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Nuoširdus Dievo ieškojimas, drąsus tikėjimo žinios skelbimas bei politinės permainos Lietuvoje lėmė labai spartų bažnyčios augimą.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Mirusieji prisikels kūne: tikintieji – amžinajam gyvenimui su Viešpačiu Jėzumi Kristumi, o netikintieji – amžinajam teismui ir pražūčiai, atskirti nuo Viešpaties

PRAKTIKOS

Siekia būti bendrija, kuri puoselėja tris krikščioniškojo dvasingumo kryptis: kontempliatyvią, kognityvią ir karitatyvinę. Kontempliatyvus dvasingumas reiškia asmeninį Dievo išgyvenimą (lot. contemplatio – įsižiūrėjimas; kontempliatyvus – 1) linkęs į apmąstymus, sutelkiantis dėmesį į savo vidaus pasaulį; 2) pasyviai stebintis, apmąstantis tikrovę). Kognityvus dvasingumas pabrėžia Šventojo Rašto pažinimą, proto atnaujinimą Dievo žodžiu bei teologinį išsilavinimą (lot. cognitio – pažinimas). Karitatyvinis dvasingumas pabrėžia gailingumą tarnystę vargšams ir visuomenėje atskirtį patiriančioms asmenims (lot. caritas–1) stygius, trūkumas; 2) gailingumas, gailingoji meilė)

TEKSTAI

Bendrijos TIKĖJIMO ŽODIS mokyimo pagrindas ir aukščiausias autoritetas yra Šventasis Raštas.

ROMUVA

PASEKĖJAI PASAULYJE

1270

ISTORIJA

Lietuvoje vėl atkuriamos baltų tikėjimo institucijos: 1930 metais įkuriama Romuvos (visuomiečių) bendruomenė (veikė iki 1940 m.), 1967 m. įkuriama bendruomenė Ramuva, ir tik 1992 m. pirmą kartą oficialiai įregistruojama Romuva kaip Baltų tikėjimo bendruomenė.

DIEVAS/DIEVAI

Šventybę įkūnija dieviškosios galios. Tai Dievas (Praamžius, Sotvaras..), Perkūnas, Laima, Žemyna, Gabija, Veliuona, Vėlinas ir visi kiti dievai bei deivės. Pasaulis yra įvairus, jame veikia daugybė galių ir dievybių, tad žmonės, laikydamiesi papročių, pasirenka, kas jiems arčiau ir mieliau. Dievybės yra susijusios su gamta, kai kurie dievai ir deivės – net su tam tikra vietoje, vietiniais papročiais, ar su istoriniais įvykiais.

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Žmogaus dvasinio gyvenimo tikslas – pažinti Šventybę, įsileisti ją į savo gyvenimą, nuolat dvasiškai augti pačiam ir ugdyti kitus. Senasis baltų tikėjimas yra visavertis ir tinkamas būdas Šventybei pažinti, gyvam santykiui su ja nustatyti.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Mirtis yra dėsningas gamtos, taip pat ir žmogaus, virsmas. Mirštant kūnui siela išlieka pereinama į kitą būtį. Po mirties vėlė keliauja pas protėvius į Dausas.

PRAKTIKOS

Romuviai švenčia kalendorines, šeimos, tautines ir kitas šventes. Religinės apeigos atliekamos gamtoje, bendruose arba namų alkuose, šventyklose ir kitose viešose vietose.

Baltų religija gerbia tradicines ir kitas valstybės pripažintas religijas.

TEKSTAI

Lietuvių dvasinė tradicija tiesiogiai perimta iš tėvų ir protėvių, perduota iš kartos į kartą ir toliau kūrybiškai plėtojama. Ji glūdi senuosiuose religijos ir mitologijos šaltiniuose, tautosakoje, dainose, papročiuose, lietuvių kalboje ir t.t. Pagrindinės tikėjimo nuostatos (tiesos) perduodamos ir kaip gyvoji tradicija, ir rašytine forma. Gyvosios tradicijos būdu perduodamos tiesos atitinka lietuvių pasaulėjautą ir pasaulėžiūrą pagrįstų nuostatų visumą, gyvuojančią žmonių kasdiniame gyvenime, o surašytosios yra glauda jų santrauka.

OSHO JUDĖJIMAS

PASEKĖJAI PASAULYJE

300 meditacijos centrų (?)

ISTORIJA

Osho judėjimas - vienas iš keleto XX a. antroje pusėje atsiradusių ir plačiai išplitusių naujųjų religinių judėjimų. Judėjimo įkūrėjas Mohanas Chandra Rajneeshas (1931-1990) gimė Indijoje, baigė magistrantūros studijas ir pradėjo dėstyti filosofiją koledže. Vėliau jis liudijo, jog, dar būdamas dvidešimt vienerių, patyrė nušvitimą, kurį taip pat vadino ir visiška savo ego mirtimi. Septintajame praėjusio amžiaus dešimtmetyje Rajneeshas (beje, Osho jis pasivadino tik 1989 m.) pradėjo skaityti viešas paskaitas.

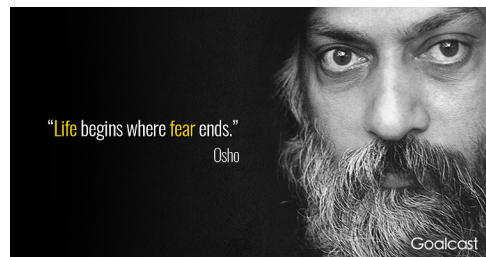
GYVENIMO PRASMINGUMAS

Osho aiškino, kad žmonės yra inertiškos, reaktyvios būtybės, nė nežinančios, kad gyvena mechanškai, iš įpročio, kartodamos tas pačias senas, iššūkių neatitinkančias reagavimo formas. Kelią į laimę mums užtveria mūsų protas arba ego. Tam, kad galėtume atsiskleisti, ego turi būti nugalėtas, peržengtas. Prie regresyvių struktūrų, trukdančių peržengti savąjį ego, Osho priskiria ir politines sistemas bei religijas, socialines institucijas (pvz., šeimą).

KAS VYKSTA PO MIRTIES

Osho moko, kad žmogus turi septynis kūnus, kurie jame egzistuoja tarsi sėkla ir kurie vienas po kito turėtų užaugti per žmogaus gyvenimą. Visų pirma tai – fizinis kūnas, po to – vitalinis (emocinis asmenybės aspektas), trečiasis – astralinis (intelektualinis aspektas).

Vystant aukštesnius kūnus atsiveria antgamtiniai gabumai, žmogus pasidaro visiškai laimingas, tampa „buda“ ir galiausiai išvis pasitraukia iš reinkarnacijų rato.

PRAKTIKOS

Rajneesho meditacijos ryškiai skyrėsi nuo tradicinių jų formų. Nors Osho yra pateikęs ne vieną dešimtį metodų, turbūt pastebimiausias yra jo išrastas, turinčios terapinių elementų meditacijos, kuriomis siekiama katarsio. Žinomiausia yra pati pirmoji – „dinaminė meditacija“, kurią sudaro penkios dalys iš tokių aktyvių ir pasyvių periodų, kaip kvėpavimas, šokinėjimas, rėkimas, sustingimas ir džiaugsmingas šokimas.

TEKSTAI

Osho knygos

NAUJASIS ŠAMANIZMAS

PASEKĖJAI PASAULYJE

Judėjime daug srovių. Žmonių skaičių užfiksuoti sunku.

ISTORIJA

Neošamaniškos praktikos atsirado ir veikia XX a. religingumo kontekste. Paprastai jos siejamos ne su ankstesniuoju žavėjimusi šamanizmu, o būtent su šiuo kontekstu, kuris pasitelkiamas ir kaip pagrindas neošamanizmui suprasti.

DIEVAS/DIEVAI

Daugelis tiki dvasiom ir siekia kontakto su "dvasiniu pasauliu" pasikeitusiose sąmonės būsenose. Daugelis sistemų gali būti apibūdinamos kaip esančios kur nors animizmo / pantheizmo spektre.

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Grupės vienija tai, kad jie šamanišką mokymą ir praktikas naudoja pirmiausia asmeninio tobulėjimo ir galios siekimo tikslais.

PRAKTIKOS

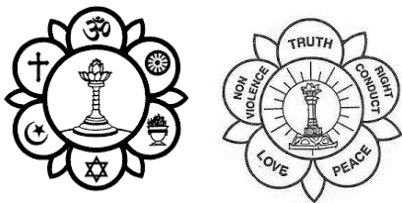
Šamanizmas yra dvasinė ar religinė raiška, kai asmuo siekia sąveikauti su dvasiniu pasauliu ypatingu būdu, įvedant į sąmoningai keičiantį transą. Šamanizmas gali pasireikšti įvairiomis formomis, pavyzdžiui, ceremonialiniu ritualu, garbinimu, animizmu, juodąja magija. Kartais praktikos grindžiamos psichotropinių medžiagų (pvz., LSD ar ayahuasca) vartojimu, tačiau kitos grupės psichotropinių medžiagų vartojimą smerkia. Siūlomi įvairūs psichologiniai pratimai, dalyviams padedantys suprasti savo unikalumą ir nuostabumą, apsikabinimai, siejami su absoliučios meilės visiems aplinkiniams idėja, meditacijos, vaikštomai labirintai, atliekamas Mitotės ritualas, Vandens iniciacija.

TEKSTAI

C. Castanedos knygos (?)

SAI BABA

PASEKĖJAI PASAULYJE

Sai organizacijos narystė nėra griežta, dažnai susidomėję Sai Babos idėjomis nebūtinai tampa šios organizacijos nariais, tiesiog gyvena savo įprastą gyvenimą bei lankosi savo religinėje bendruomenėje.

ISTORIJA

Sai organizacijos įkūrėjas – Bhagwan Sri Sathya Sai Baba, gimė 1926 m. Indijoje. Oficialiai organizacijos pradžia yra nurodoma 1940 m. spalio mėn. 29 diena, kai Sathya Narajanas Rajuin pasiskelbė esantis Sathya Sai Baba, pirmojo Shirdi Sai Babos, mirusio 1918 m., inkarnacija. Pirmasis Sai Baba buvo laikomas šventuoju, stebukladariu, jis dėjo daug pastangų induistų ir musulmonų vienybei pasiekti, aiškino induizmo tradicijas bei raštus.

DIEVAS/DIEVAI

7-ajame dešimtmetyje Sai Baba pasiskelbė esantis avataras, t.y. Dievo įsikūnijimas. Sathya Sai Baba vadinamas įvairiai – šventuoju, pranašu, bei stebukladariu dėl, pasak sekėjų, jo atliktų stebuklų (jis gydė ligonius, prikeldavo mirusius, atlikdavo įvairių statulėlių, religinių simbolių atvaizdų bei „šventųjų pelenu“ – vibučio – materializaciją. Vibutis yra tapęs svarbia Sai Babos kulto dalimi, yra tikima, kad jis gali stebuklingu būdu atsirasti prie avataro paveikslų, esančių sekėjų namuose. Yra tikima, kad Sai Baba gali akimirksniu persikelti iš vienos vietos į kitą, sugeba keisti savo pavidalą, pasakojama, kad jį yra matę vienu metu keliose vietose.

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Sai organizacijos doktrina yra lyg „universalioji religija“, tinkanti žmogui, išpažįstančiam bet kurį tikėjimą, o tikrasis sekėjas, anot Sai Babos, yra tas, kuris išlieka ištikimas savo religijai. Yra teigiama, jog bendražmogiškos vertybės prema, shanti, ahimsa, sathya ir dharma (meilė, taika, ramybė, tiesa ir pareiga) yra visų religijų pagrindas. Pasak Sai Babos, šios vertybės suteikia atsakymus į visus egzistencinius žmogaus klausimus ir nušviečia jo kelią į lemtį.

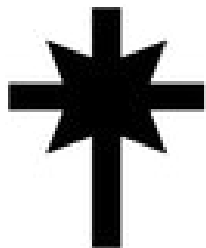
PRAKTIKOS

Sai Baba atsakė induizmo kastų sistemos ir pripažįsta vieną – visos žmonijos kastą. Skleidžiama visų žmonių lygybės idėja, nepaisant jų rasės ar tikėjimo, taip pat teigiama, jog vyrai ir moterys yra lygūs. Labai svarbus judėjimo doktrinos akcentas yra teisinga mityba: Sai Babos sekėjai yra vegetarai, nes nenori kankinti ar žudyti jokio gyvio; jie taip pat yra ir abstinantai.

TEKSTAI

Šventieji raštai – Sai Babos kalbos, užrašytos sekėjų.

Scientologijos bažnyčia

PASEKĖJAI PASAULYJE

70 000 arba keli milijonai, priklausomai nuo šaltinio

ISTORIJA

Įkūrė L. Ron Hubbard, 1954, Kalifornija

DIEVAS/DIEVAI

Dievas (-ai) nenurodytas; realybė paaiškinta aštuoniomis dinamikomis

GYVENIMO PRASMINGUMAS

Žmogus susideda iš kūno, proto ir tetano; galintis puikius dalykus. Įgauna dvasinę laisvę, išlaisvindami protą iš Atminties pėdsakų/įrašų.

KAS VYKSTA PO MIRTIES

reinkarnacija

PRAKTIKOS

Viso ko revizija, pažanga įvairiuose lygmenyse, kol bus "švarus". Dėmesys švietimo ir narkotikų programoms.

TEKSTAI

Habbardo raštai, tokie kaip "Dianetics" ir "Scientologija".

PRIEDAI

MEDŽIAGA VADOVŲ PAMAŠTYMAMS:

Religija skautuose yra vienas iš skautiško metodo aspektų, kuris įvairiais laikais buvo skirtingai praktikuojamas ir interpretuojamas.

Robertas Badenas-Powell įkūrė skautų judėjimą kaip jaunimo organizaciją, nepriklausančią nuo vieno tikėjimo ar religijos, tačiau vis tiek manė, kad dvasingumas ir tikėjimas yra didžiulė galia jaunimo vystymuisi.

Kai skautavimas pradėjo formotis kaip judėjimas - stiprūs ryšiai siejo krikščionių bažnyčią su skautais. Daug kur vis dar taip yra, tačiau skautavimas priima ir remia visas vyraujančias religijas.

Net jei dauguma skautų Lietuvoje save laiko krikščionimis, priklausymas vienai ar kitai religijai neturėti būti kliūtis vaikui ar suaugusiam skautauti.

Pamaldos stovyklose, maldelės prieš maistą, įvairios giesmės ir kiti religiniai veiksmai neturėtų versti kitų religijų atstovų jaustis nepatogiai. Turėtume skatinti bendrystę, toleranciją ir neleisti vieniems ar kitiems jaustis „kokiais“ ar „svetimais“.

Kaip tai padaryti? Vieno bendro atsakymo nėra, tačiau pabandykite kartu pasvarstyti.

Skautai ir Dievas yra neatsiejami. Tai mes turime savo priesaikuose ir kiekvienas pasakome, ne kartą gyvenime, savo įžodžiuose. Pasižadame tarnauti Dievui.

Tačiau koku būdu esame neatsiejami ir kokiam Dievui mes tarnaujame? Ar mes turime tarnauti krikščioniškam Dievui? Ar praktikuoti būtent krikščioniškas tradicijas? Ar taip yra todėl, kad šiuolaikinė mūsų valstybė buvo pastatyta ant krikščioniškų vertybių pagrindo? Galbūt užtenka tiesiog tarnauti Dievui ar dievams, nesvarbu kokia religija tai būtų?

Pabandykite sau atsakyti į šiuos klausimus:

1. Kaip jūsų skautavimas susijęs su religija?
2. Ar religija jūsų skautiškame gyvenime užima svarbią vietą?
3. Kaip mes galime tapti labiau atviri kitų religijų praktikantams ir kaip jie galėtų labiau įsilieti į mūsų veiklą?
4. Kurių religinių ceremonijų skautuose vertėtų atsakyti ir kokias norėtumėte įtraukti?
5. Ką gali skautai, kad visuomenėje nebūtų išankstinių nusistatymų?
6. Kokiose žmonių grupėse mes pasirenkame būti ir į kokias grupes patenkame tik gimę?
7. Kokiose grupėse mes esame nariai sąmoningai ir kokiose ne?
8. Koku būdu grupė gali daryti įtaką atskiram nariui ir kaip asmuo gali daryti įtaką grupei?
9. Kokias nuomones mes turime susidare apie kitas grupes?
10. Kokios nuomonės vyrauja apie mūsų grupę?

Prisiminkite tai: tikėjimas reiškia skirtingus dalykus skirtingiems žmonėms ir religija skirtingiems žmonėms skirtingai rūpi. Nebijokite jų klausti - tai pagarbos ženklas!

Ištrauka iš Robert Baden- Powell „Skautybė berniukams“

TIKĖJIMAS

Senovės riteriai buvo labai religingi. Jie visados stengdavosi nuvykti į pamaldas, ypač prieš stodami į mūšį ar imdamiesi kokio rimto ir sunkaus darbo. Jie visados buvo pasirengę mirti. Riteriai Dievą garbindavo ne tik bažnyčioje. Jo kūrybą įžvelgdavo gyvūnijoje, augalijoje, visoje gamtoje. Panašiai mąsto ir šių laikų skautai. Jie mėgsta girias, kalnus, pievas. Jiems įdomu sekti ir stebėti gyvūnus, pažinti stebuklingą augalų pasaulį. Tai Dievo pasaulis. Nedaug vertas žmogus, kuris netiki Dievo ir nevykdo Jo įsakymų.

Atlikdami pareigą Dievui, visados būkite jam dėkingi. Kai patiriate kokį malonumą, smagiai pažaidžiate ar jums pavyksta padaryti gerą darbą, padėkokite Dievui. Gerai ir kitus palaiminti. Pavyzdžiui, pamatę išvažiuojantį traukinį, paprašykite palaiminti visus jo keleivius.

Būkite naudingi ir dosnūs. Visada būkite dėkingi už jums suteiktas malones ir stenkitės tai parodyti.

Vienas rašytojas yra pasakęs: „Man kartais atrodo, kad saulei nusileidus žemę nuo dangaus šviesos paslepia didžiulis apklotas, o žvaigždės - tai mažos skylutės, kurias praduria žmonės, šiame pasaulyje padarę gerų darbų. Žvaigždės nėra vienodo didumo: vienos didelės, kitos mažos. Vieni žmonės yra atlikę didelių žygdarbių, kiti - mažų, bet ir jie, darydami gera, prieš patekdami į dangų yra pradūrę savo skylutę apklote.“

Darykite gera, kol dar esate Žemėje.

Šaunu būti geram, bet dar šauniau daryti gera.

FAKTAS: „Skautybė berniukams“ R. Baden-Powell rašė konkrečiai apie krikščionybę, nes jis rašė jaunimo grupėms Jungtinėje Karalystėje.

ĮVAIRIOS CITATOS

„Kaip Dievas turi juoktis iš tų mažų dalykų, kuriuos mes, žmonės, susikuriame sau dangstydamiesi religijos, politikos, patriotizmo, socialinių klasių protestu, o ne rūpindamiesi svarbiausiu broliškumo ryšiu ir vieninga žmonijos šeima!“

(1921)

„Jeigu jūs tikrai norėsite rasti kelią į sėkmę, t.y. savo laimę, jūs turite suteikti savo religijai pagrindą. Tai ne tik lankyti bažnyčią, žinoti jos istoriją ar suvokti teologiją. Daugelis vyrų yra nuoširdžiai religingi ir be to. Norint paaiškinti religiją trumpai: pirmiausia žinokite, kas yra Dievas. Antra - naudokite gyvenimą geriausiai kaip sugebate, kurį Jis davė mums, ir darykite tai, ko jis tikisi iš mūsų. Tai reiškia, kad dažniau darykite gerą kitiems.“

(Rovering to Success, 1922)

Pagarbos Dievui išraiškos būdas skiriasi priklausomai nuo kiekvienos sektos ir denominacijos, kokiai priklauso berniukas, paprastai priklauso nuo tėvų pageidavimų. Būtent jie nusprendžia. Mūsų pareiga gerbti jų norus ir pritarti jų pastangoms įtvirtinti pagarbą bet kokiai religijos formai, kurią praktikuoja berniukas.

(“Aids To Scoutmastership” p. 36)

Tarptautinė B.P. malda

Visų mūsų Tėve, renkamės čia šiandien prie Tavęs, atvykę iš įvairių šalių, būdami skirtingų rasių, tačiau Tavo dieviškos Tėvystės suvienyti brolystėje.

Ateiname pas Tave džiugia širdimi, dėkodami už daugybę dovanų, kurias suteikei, o ypač už tai, kad mūsų judėjimas subrendo iki priimtino Tavo akims. Kaip kuklią auką ant Tavo altoriaus dedame visų mūsų dėkingumą, o kiekvienas - dar ir mažytę savo paties auką artimo labui.

Prašome, kad Tavo dieviškas įkvėpimas lydėtų šį mūsų susitikimą. Padėk mums išsiugdyti platesnį ir aiškesnį žvilgsnį į visus tuos reiškinius ir atvejus, kurie atsiveria mums, kad tokiu būdu sustiprintu tikėjimu galėtume toliau tęsti misiją, kurios vienas iš svarbiausių uždavinių – puoselėti aukštus idealus ir padėti skleisti talentams, kad greičiau ateitų laimės, taikos ir geros valios karalystė žemėje.

Išklausyk mus, Tėve. Amen.

WOSM INDIKACIJOS APIE RELIGINĮ UGDYMĄ BEI TOLERANCIJĄ

suvestinė redakcija

Pasaulinė skautų judėjimo organizacija (WOSM) savo pagrindiniuose principuose teigia:

"Tarnauti Dievui" vienas iš skautų judėjimo principų. Apibrėžiamas kaip "dvasinių principų laikymasis, lojalumas religijai, kurie yra išreiškiami per susijusias pareigas".

Atkreipkite dėmesį, pavadinime, paliekamas žodis "Dievas", tačiau paaiškinama, kad ši nuostata taip pat apima ne monoteistines religijas, tokias kaip induizmas, ir tas, kurios nepripažįsta asmeninio Dievo, pvz., Budizmas.

Todėl skautavimas sveikina žiūrį į skirtingų religinių įsitikinimų žmones ir yra atsakinga už tai, kad jie padėtų jiems plėtoti savo įsipareigojimą savo tikėjimui. Jaunimo programa turėtų:

- padėti jauniems žmonėms ieškoti jų gyvenimo prasmės ir krypties.
- pasiūlyti jauniems žmonėms, turintiems skirtingus tikėjimo įsipareigojimus, susipažinti su kitais ir rasti bendrą pagrindą bendravimui ir bendradarbiavimui. Tokiais klausimais, kurie susiję su jų moraliniu ir dvasiniu susirūpinimu, pripažindami, kad bus nesutarimų ir skirtumų.

Skautas savo ruožtu:

- gali ištirti savo bendruomenės dvasinį paveldą ir jį naudoti, kad suprastų bendruomenės ir asmenines ankstesnes ir dabartines patirtis
- Skautas gali remtis savo bendruomenės dvasiniu paveldu, norėdamas išreikšti padėką, poreikį ir liūdesį.

Mokymasis gyventi bendruomenėje su kitais:

Praktikos kodeksas

Siekiant, kad skautai patirtų vaisingą ir prasmingą susitikimą ir užmegztų gerus santykius su žmonėmis, kurie priklauso skirtingoms tikėjimų bendruomenėms, gali būti naudingos šios gairės:

- Pagarba kitų žmonių teisei išreikšti savo įsitikinimus;
- Mokymasis suprasti, kuo kiti iš tikrųjų tiki ir vertina, ir leisti jiems tai išreikšti savo sąvokomis;
- Pagarba kitų įsitikinimams apie maistą, drabužius ir socialinį etiketą;
- Pripažinti, kad kartais mes visi neatitinkame mūsų tradicijų idealų ir niekada nelyginti savo idealus su kitų žmonių praktikomis;
- Dirbti siekiant išvengti nesusipratimų, kurie išauga į konfliktus;
- Visada siekti išvengti žodžių ir tuo labiau fizinio smurto santykiuose.

LIETUVOS SKAUTIJOS ĮSTATAI

suvestinė redakcija

Skautų judėjimas

2.1. APIBŪDINIMAS

Skautų judėjimas yra savanoriškas nepolitinis jaunų žmonių ugdymo judėjimas, atviras visiems, nesvarbu, kokia kilmė, rasė, **religija** ar lytis, atitinkantis įkūrėjo nustatytą tikslą, principus ir metodus, išdėstytus žemiau.

2.3. TIKSLAS

Ugdyti jaunas žmones, siekiant jų, kaip individų, kaip atsakingų piliečių, kaip vietinės, nacionalinės ir tarptautinės bendruomenės narių, visapusiškos fizinio, intelektualinio, socialinio ir **dvasinio potencialo išraiškos**.

2.4. PRINCIPAI

Skautų judėjimas pagrįstas tokiais principais:

Pareiga Dievui :

Ištikimybė praktikuojamai religijai, atsidavimas dvasiniams principams bei pareigoms.

Lietuvos skautija

3.1. Lietuvos skautija (toliau – LS) yra Lietuvos visuomeninė savanoriška nepolitinė organizacija, veikianti pagal įstatuose suformuluotus tikslus,

principus ir ugdymo metodus, atvira visiems asmenims, nesvarbu, kokia jų lytis, rasė, tautybė, kalba, kilmė, socialinė padėtis, **tikėjimas, įsitikinimai ar pažiūros**. LS yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo.

4.3. LS uždaviniai:

5) parodyti pavyzdį, kaip galima gyventi pagal religines dorovės normas

5. Principai:

5.1. LS veikia remiasi principais, išreikštais šūkiu: „**Dievui**, Tėvynei ir artimui“ bei pareiga tobulinti save.

5.2. Kiekvienas LS narys privalo laikytis skautų (skaučių) priesakų.

5.3. SKAUTŲ PRIESAKAI:

2) skautas ištikimas **Dievui** ir Tėvynei,

5.4. SKAUČIŲ PRIESAKAI:

2) skautė ištikima **Dievui** ir Tėvynei,

16. Dvasios vadovai

Dvasios vadovai rūpinasi LS narių dvasiniu auklėjimu. Dvasios vadovus skiria kompetentingos bažnytinės vyriausybės (visų reikalingų konfesijų).

LIETUVOS RESPUBLIKOS RELIGINIŲ BENDRUOMENIŲ IR BENDRIJŲ ĮSTATYMO STRAIPSNIŲ IŠTRAUKOS:

Suvestinė redakcija

2 straipsnis. Teisė į tikėjimo laisvę

Lietuvoje nėra valstybinės religijos.

[Dažnas daro klaidą manydamas, jog katalikybė yra Lietuvos valstybinė religija. Skatinant toleranciją vaikai privalo žinoti, kad taip nėra. Jeigu vaikai yra guvęs ir subrengę diskusijai, galima pasikalbėti, kodėl kartais taip atrodo. - Aut. past.]

Kiekvienas žmogus Lietuvos Respublikoje turi teisę **laisvai pasirinkti** bet kurią religiją arba tikėjimą, taip pat **pakeisti** savo pasirinkimą ir vienas ar su kitais, **privačiai ar viešai** ją išpažinti, atlikti religines apeigas, praktikuoti tikėjimą ir mokyti jo. Niekas negali kito asmens versti nei būti verčiamas pasirinkti ar išpažinti kurią nors religiją arba tikėjimą. Žmogaus laisvė išpažinti ir skleisti religiją arba tikėjimą negali būti ribojama kitaip, kaip tik įstatymu ir tik tada, kai būtina garantuoti visuomenės saugumą, viešąją tvarką, žmonių sveikatą ir dorovę, taip pat kitas asmens pagrindines teises ir laisves. Tėvai ir globėjai nevaržomi rūpinasi vaikų ir globotinių religiniu ir doroviniu auklėjimu pagal savo įsitikinimus. Žmogaus praktikuojama religija ar tikėjimu negali būti pateisinamas nusikaltimas ar įstatymų nevykdymas. Tikintieji turi teisę laisvai jungtis į religines bendruomenes, bendrijas bei kurti religines organizacijas. Kiekvienas asmuo dėl savo religinių įsitikinimų vietoj privalomos karinės tarnybos gali pasirinkti alternatyvią (darbo) tarnybą.

3 straipsnis. Žmonių lygybė nepaisant religijos

Visi asmenys, nepaisant jų išpažįstamos religijos, religinių įsitikinimų ar santykio su religija, įstatymui yra lygūs. Tiesiogiai ar netiesiogiai riboti jų teises ir laisves ar taikyti privilegijas draudžiama. Valstybinių įstaigų ir organizacijų išduoduose dokumentuose asmens tikyba nenurodoma.

5 straipsnis. Tradicinės Lietuvos religinės bendruomenės ir bendrijos

Valstybė pripažįsta **devynias Lietuvos istorinio, dvasinio bei socialinio palikimo dalį sudarančias tradicines Lietuvoje egzistuojančias religines bendruomenes ir bendrijas**: lotynų apeigų katalikų, graikų apeigų katalikų, evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų, ortodoksų (stačiatikių), sentikių, judėjų, musulmonų sunitų ir karaimų.

[Ar vaikai žino ir gali išvardinti šias devynias bendruomenes ir bendrijas? Kokie jų skirtumai ir panašumai? - Aut. past.]

6 straipsnis. Kitų religinių bendrijų pripažinimas

Kitos (netradicinės) religinės bendrijos gali būti valstybės pripažintos kaip Lietuvos istorinio, dvasinio ir socialinio palikimo dalis, jeigu jos palaikomos visuomenės ir jų mokymas bei apeigos neprieštaruja įstatymams ir dorai. Valstybės pripažinimas reiškia, kad valstybė palaiko religinių bendrijų dvasinį, kultūrinį ir socialinį palikimą.

Valstybės pripažinimą suteikia Lietuvos Respublikos Seimas. **Religinės bendrijos gali kreiptis dėl valstybės pripažinimo praėjus ne mažiau kaip 25 metams nuo pirminio jų įregistravimo Lietuvoje. Jeigu prašymas nepatenkinamas, pakartotinai galima dėl to kreiptis praėjus 10 metų nuo prašymo nepatenkinimo dienos.**

Pripažinimo klausimą Seimas sprendžia gavęs Teisingumo ministerijos išvadą.

Šio straipsnio antroje dalyje nurodytas pirminis įregistravimas yra įvykęs, jei religinė bendrija teisėtai veikė (buvo įregistruota) Lietuvoje po 1918 m. vasario 16 dienos.

[Ką žinote apie kitas religijas, religinius judėjimus? Iš kur jūs semiatės žinių apie religijas? Koks jūsų požiūris į kitas religijas, konfesijas, NRJ? - Aut. past.]

INFORMACIJOS ŠALTINIAI APIE TOTORIUS IR KARAIMUS:

LIETUVOS TAUTINĖS MAŽUMOS: ŽYDAI, TOTORIAI, KARAIMAI, ČIGONAI /ROMAI

<http://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:j.04~2003~1367187312231/datastreams/DS.002.0.01.ARTIC/content>

TRAKŲ GIDAS (INFORMACINIS LAPAS VAIKAMS)

https://briedis.lt/out/media/Traku_gidas.pdf

DAUGIATAUTĖ LDK

<https://prezi.com/puseeqw3gomv/daugiataute-ldk/>

INFORMACIJOS ŠALTINIAI APIE RĖDOS RATAŲ:

http://www.homosanus.lt/lt/Animizmas/turinys/Egle_Samulyte/Pazinimo_kelias_per_savasti

RĖDOS RATAS:

<http://teiwias.eu/2012/11/redos-ratas/>

KALENDORINĖS ŠVENTĖS:

<http://romuva.lt/apeigos/kalendorines-sventes/>

<https://www.youtube.com/watch?v=0TCKZVb85BU>

<https://youtu.be/XN6XTjutyok>

<https://youtu.be/ujGKa9Oypyl>

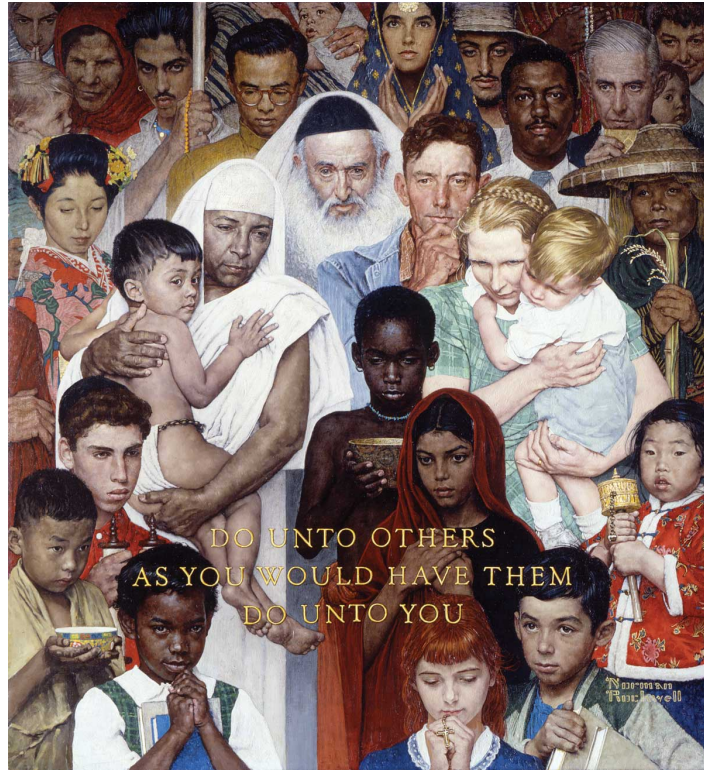
<https://youtu.be/OzFzcSgEw1U>

KADANGI JAU PRAVERTEI VISĄ GIDĄ, NORIU
PALINKĖTI GERO ORIENTACINIO IŠŠŪKIO!

TAČIAU JEI VIS DAR BAUGU PRADĖTI ŠIĄ
NAUJĄ PAŽINTINĘ KELIONĘ IR LIKO DAR
NEATSAKYTŲ KLAUSIMŲ, PARAŠYK MAN:

tau.gabriele@gmail.com

DO UNTO OTHERS
AS YOU WOULD HAVE THEM
DO UNTO YOU

Norman
Rockwell

ŠALTINIAI:

Labiausiai padėjęs informacijos šaltinis yra:

Vilniaus Universiteto Religijos studijų ir tyrimų centro bei Vilniaus Universiteto Azijos ir transkultūrinių studijų instituto dėstytojų paskaitos bei jų parašytos knygos.

Įvairių Vilniaus konfesijų atstovai, centrų direktoriai.

Noriu šiems žmonėms padėkoti už suteiktą pagalbą.

Gintaras Beresnevičius, Donatas Glodenis, Aušra Pažėraitė ir kiti 2009 Religinės bendruomenės Lietuvoje, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras

Beresnevičius, Gintaras 1997. Religijotyros įvadas, Vilnius: Aidai

https://www.scout.org/sites/default/files/library_files/Them%20%27n%20Us.pdf

https://religija.lt/sites/default/files/religiju_ivairove-2014-optimizuotas.pdf

<https://religija.lt/>

<http://www.religionfacts.com/>

https://www.e-tar.lt/rs/legalact/TAR.8824C8C6E870/format/OO3_ODT/

Metodine priemone Apmastyk ir veik. Refleksijos metodai ir rekomendacijos:

https://www.upc.smm.lt/projekta/pkt3/rezultatai/IV/2_Agne>Lastauskiene/Metodine%20%20priemone%20Apmastyk%20ir%20veik.%20Refleksijos%20metodai%20ir%20rekomendacijos.pdf

https://www.scout.org/sites/default/files/library_files/Guidelines_SRD_en%20%281%29.pdf

<http://www.skautai.lt/userdata/00/01/01/45/original>